

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež 2023/2024

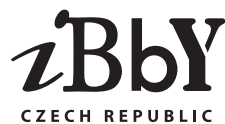
Doba, ve které jsme žili a žijeme, nikdy nebyla, není a asi nebude jednoduchá. Všichni se potýkáme s drobnými i většími výzvami, které před nás naše životy staví, po několika letech „klidu“ naši zemi opět postihly ničivé povodně, a ke klidu v našich duších jistě nepřispívají ani dlouhodobá válka na Ukrajině nebo vyostření konfliktů na Předním východě. I když si to totiž někteří lidé rádi myslí, a ještě raději to tam i onde vykřikují, nikdo z nás není ostrov, nežijeme v neprodyšně uzavřeném prostoru rodiny, města, země, ale jsme členy evropského společenství, jehož státy se naštěstí stále ještě pokouší lidem v nelehkých situacích vypomoci.

Ptáte se, jak v tom mohou pomoci tituly z našeho již třináctého katalogu Nejlepších knih dětem? Třeba poznáním jiných zemí, které nabízejí *Atlas světa*, *Evropa* nebo *Katalánsko*. Lze s nimi zavítat do dávné historie prvního tisíciletí v Evropě v knize *Královny a poutníci*, nebo poznávat kultury na našem území po staletí přítomné, ale přesto stále pro řadu lidí trochu tajemné a neznámé, jako v publikaci *Mazal tov!*. Máme v té souvislosti velkou radost, že v katalogu je zastoupeno romsko-české leporelo *Tade jandre / Vařená vejce* a k tomu bohatě vypravená obrázková kniha *Jekh, duj, trin! Jak jedna malá žabka dohopkala do školy*.

Jsmo přesvědčeni, že předkládaný výběr 36 titulů opět odráží rozmanitost současné knižní produkce pro děti a mládež a může vypomoci s orientací v nabídce literárních novinek. Jak jste zvyklí, zachováváme praktické řazení podle věku čtenářů a vedle charakteristiky textové i výtvarné stránky knihy připojujeme vždy krátký medailon autora i ilustrátora a také odkaz na ukázkou. Páteří katalogu je žánrově pestrá próza od příběhů ze života dětí přes lesní detektivku a cestopis s psím hrdinou až po sci-fi román. Z naučné literatury kromě titulů výše zmíněných tu naleznete nápadité pojednání o vizuální komunikaci (*Toto není jenom kniha*) nebo informacemi nabitý zpravodaj ze světa hub (*Myko*). Neodmyslitelnou součástí moderní krajiny literatury pro děti a mládež jsou pochopitelně i básnické knihy – letošní výběr nabízí nejen náctiletým třeba zdařilý hororový debut *Tam uvnitř něco je!* nebo výpravu za zvířaty, jež s námi sdílají naše města a naše obydlí (*Uličníci*). Stále populárnější komiks je zastoupen třemi tituly, v několika dalších doprovázejí ale drobné komiksové pasáže hlavní vyprávění prózou (např. *Dalila a výtah bez dveří*), popřípadě se komiks s prózou ústrojně střídají a doplňují (*Aliance udatných*).

kolktiv autorů

Partneři publikace:

Tato publikace vychází s laskavým přispěním Nadace Miroslava Šaška

Katalogy projektu

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

najdete také na stránkách:
www.nejlepsiknihydetem.cz
www.facebook.com/NejlepsiknihyDetem

ISBN: 978-80-908778-4-9

Z OHLASŮ NA KATALOG NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

Katalog Nejlepší knihy dětem se pro mě za léta svého fungování stal jedním z velmi oblíbených pomocníků a vracím se k němu zejména ve dvou případech. Zaprvé, když potřebuji někomu naznačit pestrost a bohatost kvalitní knižní produkce pro děti a mládež v Česku (katalog je inkluzivní žánrově i z hlediska věku zamýšlených čtenářů). Zadruhé na katalog odkazují rodiče, knihovnice a knihovníci, pedagožky a pedagogy i samotné děti vždy, když se mi svěří, že je pro ně současná knižní produkce nepřehledná. Skvělou práci přitom vykoná jak ve třídě vysokoškolské, tak v prostředí nižších stupňů vzdělávání.

Jana Segi Lukavská,
Gymnázium profesora Jana Patočky,
Praha

Na katalogu Nejlepší knihy dětem si cením především toho, že zviditelňuje současnou českou tvorbu pro děti a mládež. Stále u nás vychází více překladových než původních knih, proto je důležité, aby na práci českých autorů a autorek někdo poukazoval a připomínal, že i u nás vznikají skvělé knihy. Jako jedna z majitelek knihkupectví pro děti většinu knih z katalogů znám a mám je přečtené, přesto si každý nový ráda prolistuji a ověřím, zda nám nějaká kniha neutekla. Oceňuji, že autorský kolktiv ke knihám píše vlastní texty, z nichž se dá vyčíst, v čem je která kniha výjimečná a proč byla do výběru zařazena. Tištěný katalog ráda ukazuji a doporučuji při své lektorské práci na přednáškách a seminářích pro dospělé. Katalog může být po ruce v každé škole a knihovně a sloužit jako pomocník těm, kdo chtějí dětským čtenářům oživit a zpestřit nabídku četby, ať už jde o prózu, poezii, komiks či naučnou literaturu.

Zuzana Streichsbierová,
knihkupectví Dlouhá punčocha, Brno

Se čtenářským týmem Knihovny Třinec tvořeným knihovnicí a učiteli každoročně připravujeme seznamy knižních novinek a zajímavých titulů, které pomáhají učitelům i rodičům. Učitelé z nich mohou čerpat tipy na doporučenou četbu pro své žáky, rodičům mohou napomoci s výběrem knih pro své děti. Při sestavování tzv. DoČeTových seznamů pracujeme s katalogem Nejlepší knihy dětem. Slouží nám jako rozcestník, jedno z míst, na kterém najdeme tituly, které stojí za přečtení. Další projekt, kde katalog využíváme a inspirujeme se jím, je Čtenářský metr. Papiřový metr pomáhá rodičům i dětem s výběrem knih, když chtějí čtenářsky růst. Katalog Nejlepší knihy dětem doporučuji rodičům, učitelům i knihovníkům na svých cestách po republice, když jezdím povídat o dobrých knihách a podpoře čtenářství.

Marika Zadembská,
Knihovna Třinec

3+

EVA DANIŠOVÁ JEKH, DUJ, TRIN! JAK JEDNA MALÁ ŽABKA DOHOPKALA DO ŠKOLY

ukázka z knihy

Ilustroval Matej Ilčík
Praha, KHER 2024,
66 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87780-43-5
věk 5+

Romská holčička Vaneska, které doma neřeknou jinak než „Žabica“ (Žabka), začne po letních prázdninách chodit do první třídy, předtím toho ale musí ještě spoustu stihnout: chystají se křtiny její malé sestřičky Ivetky, bude velká sláva, čeká ji zápis, školkový výlet na farmu a samozřejmě léto! Pak už ale hurá do školy, a než se jeden naděje, jsou tu Vánoce. Páteř do posledního detailu promyšlené knihy tvoří jedenáct velkoformátových rozkládacích ilustrací zachycujících různé okamžiky ze života Vanesky, její rodiny a lidí okolo. Do každé z nich se vešlo mnoho zajímavých i vtipných detailů a rozmanitých básniček, říkadel, písniček a hádanek, a to pokaždé v romštině i češtině, všechny jsou doprovozeny krátkými příběhy a různými úkoly nebo otázkami k zodpovězení. Ze čtení a prohlížení *Jekh, duj, trin!* se jako kouzlem stává velké dobrodružství, ke kterému se budou nejen romští předškoláci určitě rádi znovu a znovu vracet, protože pokaždé mohou objevit něco nového.

5+

IRENA HEJDOVÁ MAMI, POCEM!

ukázka z knihy

Ilustrovala Zuzana Čupová
Brno, Host 2024,
56 stran
ISBN 978-80-275-2048-0
věk 5+

Druhák Vojta se svou mladší sestrou staví pasti z hraček, nití a židlí a spřádají plány, jak zabránit mamince po rodičovské dovolené v návratu do zaměstnání. Celý příběh je důsledně vyprávěn z dětské perspektivy, což generuje řadu humorných situací – sourozencům například sekundují další členové domácnosti jako kočka jménem Kočka nebo řasokoule. Bojové plány A až E zahrnují angínu, bitku, úchyláka, depku a epidemii. Autorka tak v úsporné zkratce zapojuje do příběhu i řadu sociálních témat, která mohou rodiče s dětmi probírat dál po přečtení knihy. Štědře a rozverně ilustrovaná publikace ostatně vybízí k dialogu i jinými prostředky: krátké kapitoly jsou proloženy osmisměrkou, výzvami hledat na obrázcích různé předměty, dokreslit další nebo rozvíjet příběh také slovně vlastními nápady, tedy stejně jako vypravěč přehánět a zveličovat. To nejenže vyvolává spoustu zábavy, ale smích zároveň mírní a odbourává strach. Zaujetí dětských čtenářů autorka udržuje až do konce vyprávění, kdy se odhalí

Eva Danišová (1959) je spisovatelka a překladatelka z romštiny, původním povoláním sociální a terénní pracovníce. Od devadesátých let publikuje vlastní literární texty, a to převážně v romštině. Řadu povídek otiskla v romských periodikách, přispěla do sbírek a antologií *Slunce zapadá už ráno* (2014), *O mulo!* (2020), *Samet blues* (2021) a *Všude samá krása* (2021). Za své zásluhy o romštinu získala v roce 2017 cenu Mileny Hübschmannové udílenou organizací Ara Art.

Matej Ilčík (1988) je slovenský ilustrátor a grafik. Dlouhodobě spolupracuje s dětským časopisem *Rakeťta*. Jeho první knižní práce *Všetchno o vejci* (2019) Blanky Sedlákové, Evy Bártové a Markéty Novákové byla přeložena do třinácti jazyků. Pro nakladatelství Albatros ilustroval dvě naučné knihy Štěpánky Sekaninové: *Jak lidé sportovali a sportují* (2022) a *Od šamanů k neurochirurgům* (2024).

maminčino povolání a Vojta díky vlastní zkušenosti přehodnotí své prvotní obavy. Interaktivní knížka láká k opakovanému čtení, a protože tematizuje pro mnoho dětí nesnadný okamžik odloučení od maminky, může dobře posloužit i při zvládání podobných momentů v reálném životě.

Irena Hejdová (1977), absolventka FHS UK a FAMU, vede kulturní rubriku *Deníku N* a píše povídky i knihy pro děti. Je autorkou scénáře k celovečernímu filmu *Děti noci* (2008, Český lev a Cena Sazky), podílela se na dokumentárních minisériích *Navždy svoji* (2013), *Čtyři v tom* (2014–2015) a *Single Lady* (2018). Jako prozaička debutovala v antologiích českých povídek vydávaných nakladatelstvím Listen. V knihách pro děti (*Čarovné klubičko*, 2019, *Nedráždí brácha bosou nohou*, 2020, *Skutek utek!* 2022) často tematizuje sourozenecké vztahy a dětský strach.

Zuzana Čupová (1995) – zde v katalogu na s. 8

5+

MIROSLAV KLÍMA AHA! TAKHLE VONÍ PRAHA!

ukázka z knihy

Ilustrovala Aneta Františka
Holasová
Praha, Běžíliška 2024,
36 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7558-230-0
věk 5+

Soubor básní o Praze v malém čtvercovém formátu vzbuzuje zvědavost už žertovnou obálkou a skutečně souzní s radostnou oslavou hlavního města, kterým protéká řeka Vltava, totiž „Má Vltavu a to je řeka, / která teče pryč. Cestuje do daleka. // Když se voda loučí, / jen tichounce šumí. / Nekřičí ahoj, ale každý jí rozumí.“ Praha byla a jest opěvována: Jaroslav Seifert ji popísoval jako „světlem oděnou“ a s křídly andělů, Jiří Žáček v nonsensové poezii pro děti si kladl otázku Kolik má Praha věží? Miroslav Klíma ji vnímá osobitě, metafory ozvláštňuje absurdními představami (*Recept pro turisty*) nebo dětskými obavami (*Sto modrých majáček*). Inspiruje se bezbřehými dětskými otázkami vzbuzujícími intimní rodinné situace (*Druhý brácha nebo Čas*). Zachycuje každodenní cvrkot dní i sváteční chvíle na výletě (Lanovkou) nebo v divadle (*Diváci, Herci*). Básníky často inspirují jejich vlastní děti, i zde je zřejmá otcovská zkušenost, a velmi jí sluší zralost. Aneta F. Holasová je naladěna na stejnou notu, celostránkové ilustrace vzdávají

5+

ROBIN KRÁL AŤ ŽIJE KRÁLOVNA!

ukázka z knihy

Ilustrovala Barbora Burianová
Praha, Knižní stezka k dětem 2024,
edice Dveře do světa příběhů 4,
72 stran
ISBN 978-80-11-04496-1
věk 5+

Říkadlo *Polámal se mravenček* i příběhy *Ferdy Mravence* všichni známe od útlého dětství. Na tradici literárních hrdek a hrdinů z mravenčího rodu nyní vědomě navazuje básnická knížka pro prvočtenáře, která staví do popředí Její výsost královnu matku. Báseň oslavuje koloběh života a vzdává hold jeho zakladatelce-mamince, uzavírá se provoláním slávy, které odkazuje k titulu, a navrácí tedy příběh na samý jeho začátek: „Život je kruh a nemá tečku. / Ať žije královna, maminka mravenčeků!“ Jádro básnického příběhu představují přípravy na korunovací spojenou s opulentní hostinou („cídí se hora vidliček a lžic, / nektar se lije do konvic, / vždyť hostů bude habaděj. / Nevěříš? Tak se podívej!“) a svatebním rejem („Královna nemá jednu svatbu. / Má stovku svateb v jeden den! A zástup černých princů přišel, / aby byl s paní zasnouben.“). Báseň je moderního ustrojení, formálně není příliš sevržená, ale vnímáme její rytmus, rýmy, které na konci veršů párují nečekané slovní významy, a především její oslavný tón, jímž

hold Praze a jejím památkám a po stranách se objevují zábavné kresby (krtek s nápísem metro aj.). Krásná kniha, která každému podle chuti nabídne vlastní vůni o Praze.

Aneta Františka Holasová (1985) vystudovala ilustraci a grafiku na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU. Debutovala autorskou knihou *Lumír včelaří* (2013), přeloženou do několika jazyků. Ilustrovala řadu příběhů pro děti, např. *Tonča a krasojedec* (2019) Robina Krále Robina Krále, *Zvířátka z malinové paseky* (2019) Jiřího Kahouna (nové vydání v roce 2019), obě knihy Martina Vopěnky o Sofince: *Sofinka a záhadné zvířátko* (2021) a *Sofinka a paměť stromů* (2023).

Miroslav Klíma (1968) debutoval souborem *Tráva* (1994), po němž následovaly sbírky *Pražský charismatograf* (2013), *Na Slupi 8* (2016) a *Sazometný rak* (2018). Písňové texty píše pro pražskou bigbeatovou formaci Schodiště (*Nahoru po schodišti dolů band*), v níž od roku 1988 působí jako hráč na akordeon.

příběh velkého dne vypráví. K velikoleposti a mimořádnosti odkazují také výrazné kresby, které upoutají netradičním výběrem barev i zobrazením hmyzu v nadživotní velikosti.

Robin Král (1981) absolvoval estetiku na FF UK a scenáristiku na VOŠ při Konzervatoři Jaroslava Ježka, kde nyní působí jako pedagog. Píše a překládá písňové texty, mj. spolupracuje s Divadlem Spejbla a Hurvínka. Zaměřuje se především na poezii pro nejmenší, např. práce *Ferdinande!* (2013), *Usínací knížka a Jsou tam kuny* (obě 2021). Veřejnost i kritiky zaujal *Vynálezáři*em, precizně komponovaným souborem formálně rozmanitých básní o vynálezech (Magnesia Litera 2016).

Barbora Burianová studuje v ateliéru Didaktická ilustrace Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Kniha vznikala jako její klauzurní práce pod vedením Renáty Fučíkové a byla upravena díky workshopům pro umělce v Centru české dětské knihy.

5+

TEREZA MARIANOVÁ ULIČNÍCI

ukázka z knihy

Praha, Albatros 2023,
48 stran
ISBN 978-80-00-07155-8
věk 5+

Holubi, nutrie, rorýsi, psi a kočky, ale i rybenky, octomilky nebo moli – ti všichni tráví své životy na ulicích našich měst, a s některými z nich dokonce sdílíme společná obydlí, jakkoli se na to někdy snažíme spíš nemyslet. V autorské knize Terezy Marianové přijde takových „uličníků“ na přetřes hned sedmáct. Přesvědčivě vyvedeným ilustracím – od většiny druhů vidíme více než jednoho zástupce, snad ani rorýsi „nejsou všichni stejní“ – dominují atmosférické dvoustrany, které přináší širokouhulé scenérie takového zvířecího pobývání ve velkoměstě (dvakrát či třikrát jím je rozpoznatelná Praha, dějištěm by ale mohlo být kdejaké okresní město). Neméně důležité, nápadité a hravé jsou pak drobné básnické skladby, které jsou jednotlivým uličníkům věnovány: většinou se jedná o kratičky, lehké hříčky („Co otráví molům den? / V šatní skříni naftalen.“) a veršované obrázky z měst, příležitostně ale přijde ke slovu i hrdinská epika: to třeba ve vyprávění o potkanovi „co zažil v kanále / událost strašlivou, kdy měl fakt na mále.“ Kromě

5+

STANISLAVA MIKOVÁ – ZUZANA HUSTÁKOVÁ MAŠKOVÁ VAŘENÁ VEJCE = TADEJANDRE

ukázka z knihy

Do češtiny přeložila
Karolína Ryvolová
Praha, KHER – Meander 2024,
20 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-87780-42-8 (KHER, z.s.)
ISBN 978-80-7558-258-4 (Meander)
věk 5+

Nakladatelství romské literatury KHER vydává tituly pro menší i větší dětské čtenáře v bilingvní edici, leporelo *Vařená vejce = Tadejandre* s podtitulem *romsko-česká pohádka o lakomém sedlákově a důvtipném Romovi* vzniklo ve spolupráci s nakladatelstvím Meander. Pohádku v podání sběratele Matěje Šarkoziho převyprávěla Stanislava Miková do podoby hutného, sevrženého textu vhodného pro malé děti. Představuje přitažlivou formu anekdotických vyprávění o mazaném Romovi, která jsou typická pro romskou slovesnost. Ve *Vařených vejcích* hlavní hrdina pobaví svým chytrým úsudkem soudce, který vyřeší spor s lakomým sedlákem v jeho vlastní prospěch. Českou část přeložila Karolína Ryvolová, významná romistka a pedagožka. Leporelo obsahuje rovnocennou výtvarnou složku, Zuzana Hustáková Mašková zvolila klasickou techniku kresby se zemitou barevností, inklinující vhodně ke grotesce obohacené o vtipné detaily a přiblížila čtenářům nápaditým výtvarným rukopisem folklorní tradici romské kultury.

představení rozličných městských živočichů se tu tedy hravě a jaksí mimochodem předvedou i různé básnické formy a figury.

Tereza Marianová vystudovala Fakultu designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni pod vedením Renáty Fučíkové a Václava Šlajcha a Arts management na VŠE, pracuje jako grafická designérka a ilustrátorka. V posledních letech výtvarně doprovodila knihy Ivany Pecháčkové *O Karlově mostě* (2021), Petra Hugo Šlika *Zkáza Jezerní kotliny* (2022) či Vojtěcha Kouby *Řemeslo má zlaté DNA* (2024), specializuje se ale především na tvorbu autorských knih. V roce 2019 vydala „vyprávění o české přírodě a jejích lidech“ *To jsem z toho jelen*, jednu z mála původních knih o myslivosti pro děti, jež byla zároveň její diplomovou prací. Následoval např. *Velký příběh Velké pardubické* (2020) nebo trojice přírodních leporel *Květolelo* (2021), *Keřolelo* (2022) a *Stromolelo* (2023).

Stanislava Miková (1982) pochází ze slavného rodu Giňových a Mikových, kteří do Rokycan přišli po válce ze Slovenska. Absolvovala Střední pedagogickou školu v Berouně, pracuje jako vychovatelka a podílela se na projektu Paměť Romů. Je členkou Klubu romských autorů *Paramisara* pod záštitou organizace Slovo 21. Svou tvorbu uveřejnila ve sborníku *Romano džanibe* a v časopisu *Romano vodi*. V knižním souboru *O mulo! Povídky o duchách zemělých* (2019) byla otištěna její povídka *Porušený slib*.

Zuzana Hustáková Mašková (1985) vystudovala VŠUP v Praze. V romské literatuře se již zapsala do povědomí ilustracemi ke knize Andreje Giňi *Patív. Ještě víme, co je úcta* (2013). Kromě tvorby ilustrací a grafiky pro dětské hry je autorkou knihy *Příručka pro přežití ve městě* (2016), která vznikla jako semestrální práce na VŠUP v Praze a získala cenu Arna Šánky.

5+

ESTER STARÁ SUPERMÁŇA

ukázka z knihy

Ilustroval Milan Starý
Praha, Píkola 2023,
64 stran
ISBN 978-80-242-9324-0
věk 5+

Dívka Máňa čelí velkému trápení – myslí si, že nic neumí. Na druhých hned vidí, v čem jsou dobří – třeba ještěrce dorůstá ocásek a kamarádi Jáchym a Žofka vynikají uměleckým nadáním. Všichni kolem jsou výjimeční – a Máňa si všimá opravdu vzácných kompetencí, jako je házení žabek, dělání bublin ze žvýkaček, kreslení vtipných bafoušů nebo psaní nohou čili levou zadní. Z dumání ji vytrhne volání o pomoc – a Máňa nemešká, pustí se do záchranné akce, aby vyprosila zájce ze závalu. Tolik zvířátek jí děkuje a obdivuje. Skromná dívka se však brání, kdeko má přece mnohem větší sílu! Zvířecí kamarádi jí ale konečně pomůžou odhalit i její supernadání... Hravý, jazykově vytříbený text je vysázený písmem usnadňujícím čtení začátečnickům. O pozornost si říkají také ilustrace Milana Starého, jehož kreslířský rukopis čtenáři snadno rozpoznají, a mohou se těšit na vtipné detaily i komiksové bubliny se zábavnými komentáři. Součástí knihy je samostatný „supersešit“ určený k individuálnímu doplnění.

Ester Stará (1969) vystudovala logopedii a speciální pedagogiku na PedF UK. Vedle publikací na podporu komunikačních dovedností dětí (*Povíš mi to?*, 2015) píše také pohádkové příběhy (*Šedík a Bubi*, 2018) a poezii pro děti školního věku (*Každý bulí nad cibulí*, 2017). Patrně nejznámějším jejím titulem je pohádková knižka *Chrochtík a Kvíalka: Na cestě za blyskavým prasátkem* (2012, ilustrace Martina Matlovičová), která získala Zlatou stuhu za literární i výtvarné ztvárnění. Na novince *Aliance udatných* (2024) spolupracovala s Jiřím Frantou, zde na str. 18.

Milan Starý (1970) vystudoval češtinu a výtvarnou výchovu na PedF UK. Působil jako pedagog, od roku 2000 je ve svobodném povolání. Výtvarně se podílel na mnoha knižkách Ester Staré, např. *Dům za mlhou* (2013) a *Ó, ó, vajíčko!* (2019).

5+

OLGA STEHLÍKOVÁ – MICHAELA CASKOVÁ VÝKLADOVÝ SLOVNÍK

ukázka z knihy

Ilustrovala Michaela Casková
Brno, Host 2023,
88 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-275-1762-6
věk 5+

Neočekávejte výkladový slovník ve smyslu, jakým je užíván, nýbrž poetický výklad toho, co nás všechny obklopuje a co vnímáme někdy bezděky, někdy s otevřenou pusou, ale hlavně pohledem nezatíženým dospělostí. Z prvotního vjemu „plyšák – korálek, co se v noci dívá z polštáře“ vyvstává něha, slovní obrat „žlutý míček v jezírku. vajíčko“ zase vyvolává chuť žlutouku na patře. Sousední básničky plují v záplavě akvarelových barev a svým úsporným ustrojením („velkej táta“ anebo „moře-rybí kolébka“) upomínají na ozvláštňující chvíle s blízkými. Připomínají nápaditou metaforu nebo nonsens („židle padá nohatostí“), ale také přesná epiteta, vyjadřující nelehké chvíle („ležaté dny, hořká polknutí. nemoc“). Celkový dojem z knihy násobí obrazový doprovod Michaely Caskové, sousloví „školka stojí na značkách“ představuje kaštan, dort nebo větvičku, „bytot bez řečí, srstnaté blaho. zvířátko!“ zpřítomňují zavěšené kropenaté nebo žíhané ocásky. Publikace oprávněně získala ocenění Zlatá stuha za nakladatelský počin.

Olga Stehlíková (1977), básnička, editorka a literární publicistka, vystudovala bohemistiku a lingvistiku na FF UK. Za svůj básnický debut *Týdny* (2014) získala cenu Magnesia Litera. V autorské tvorbě pro děti zasahuje do různých žánrů. *Kluci netanče!* (2019) je příběhem z prostředí baletní školy nebo *Kařut a Řabach* (2019) je jazykově nápaditou pohádkou. Nejvíce čtenáře oslovila románem *Mojenka* (2022, ilustrace Andy Tachezy získaly Zlatou stuhu), vyprávějícím o křehkém dospívání dívky, která se musí vyrovnávat s těžkou nemocí maminky.

Michaela Casková (1988) je vizuální umělkyně, edukátorka a kočovná zahradnice. Jako aktivní členka finského sdružení Mustarinda se podílí na projektech propojujících umění, a vědu s ekologickým a kulturní diverzitou. Podílela se na knize *The Forest Continuum*, která vznikla jako součást *Lesního pavilonu pro děti*, reprezentujícího Litvu na Architektonickém bienále v Bernátkách (2023). Žije a pracuje mezi Finskem a Českem.

5+

MARIE ŠTUMPFVOVÁ KLÁRKA A NOČNÍ ZAHRADA

ukázka z knihy

Praha, Portál 2023,
26 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-262-2075-6
věk 5+

Téma strachu z přicházející noci vstupuje do knih pro děti oprávněně, vždyť v postýlce zůstávají děti samy a dívají se na jiný, spící svět zahalený tmou. Klárka se za průzračné letní noci zvědavě dívá z okna, když vtom se před ní objeví Múra a vyzve ji k procházce po temné zahradě. Ve společném dialogu ji zasněcuje do krás hvězdného nebe a tiché přírody. Múra dívku po chvíli opustí a pro ni tak nastává velký úkol, musí si pomoci sama, neztratit se a nebát se. Co znamenají šelesty v trávě? Kdo to tady dupe? A kdo láme větve, jejichž prskot se všude rozléhá? Nakonec Klárku strach opouští a všechny zvuky se vysvětlí zcela reálně. Barevné ladění kreseb do odstínů syté růžové, temné fialové a modré působí podmanivě, slovo a obraz se navzájem prolínají až do samotného závěru, do samotné noci, které není nutno se již bát. A obávat se vlastně netřeba ani můr, zvláště když se podíváme na ilustraci lišaje paví očko, kterému autorka věnovala celou dvoustranu.

7+

ZUZANA ČUPOVÁ STROMOVÉ

ukázka z knihy

Praha, Knižní stezka k dětem 2023,
edice Dveře do světa příběhů 3,
70 stran
ISBN 978-80-11-04244-8
věk 7+

Již název *Stromové* napovídá, jak Zuzana Čupová stromy vnímá, jsou pro ni živými tvory, což prozrazují detailní kresby, které jsou občas až rozjívené nebo pořouchlé. V knize defiluje 32 zástupců jehličnanů i listnáčů (javorů představuje hned ve trojici). Album otevírá majestátná borovice v doprovodu půvabné valašské písničky a zakončuje jej olše a jalovec. Personifikaci kreseb stromů vyjadřují postavy, které nesou kmeny v koloběhu čtyř ročních období, což lze ocenit jako nosný tvůrčí nápad. Některé stromy se představují na jaře, kdy je jejich koruna bohatá a v záplavě květů (třešeň ptačí), jiné zase vyjadřují podzimní náladu a nesou si své plody (jeřáb ptačí, slivoň trnka), nescházejí ani zástupci v zimním spánku a téměř bez listů (buk lesní). Akvarelové ilustrace jsou důvtipné, i co se týče využití dřeva: trnka jde o vycházkové holi, dub si nese soudek, malým (i velkým) čtenářům tak dodatečně leccos utkví v paměti. Černobílým kresbám plodů je nadřazený text, který zasněženě seznamuje s autorčiným pojetím stromů.

Marie Štumpfová (1984) vystudovala ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP, kromě knižní ilustrace se věnuje grafickým technikám (zejména linorytu a hlubotisku) a rovněž designu. Svými ilustracemi doprovodila obrázkovou knihu Jiřího Dvořáka *Jak zvířata spí* (2014), která byla přeložena do několika jazyků a získala Zlatou stuhu. Ilustrovala leoporelo k veršům Daniely Fischerové *Uspávanky a vstávanky* (2019), publikaci *Předpovídej počasí* (2020) Dagmar Honsové a Martiny Součkové oživila nápaditou barevností instruktážních kreseb. V roce 2021 jí vyšla další obrázková kniha *První sněh* s doprovodným textem Radka Malého, vyprávějící poetický příběh o zimním dnu plném hrátek a fantazie. *Klárka a noční zahrada* obdržela v tomto roce Zlatou stuhu ve výtvarné kategorii.

Zuzana Čupová (1995) je animátorka, designérka a ilustrátorka. Absolvovala studium animace na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně (např. animovaný film *Veselka*, 2017). V průběhu studia přispěla krátkými komiksy do různých časopisů a sborníků (*Aargh!*). Po studiu pracovala převážně v animacním průmyslu v zahraničí. Své práce zveřejňuje také na internetu pod přezdívkou *suwi*. Knižní ilustraci si poprvé vyzkoušela u knihy *Nedráždí bráchu bosou nohou* (2020) Ireny Hejdové – a ve spolupráci s ní pokračuje, v katalogu ji najdete i jako ilustrátorku knihy *Mami, pocem!*

7+

MICHAELA KUKOVIČOVÁ DÍVEJ, ULICE

ukázka z knihy

Texty Juraj Horváth, Tereza Horváthová, Dagmar Urbánková
Ilustrovala Michaela Kukovičová
Praha, Baobab 2024,
22 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-170-4
věk 7+

Velkoformátové album *Dívej, ulice* vybízí, abychom se dívali kolem sebe se zaujetím, kolem čeho zrovna procházíme v jakémkoliv městě nebo městečku. Na stránkách knihy se střídají nakreslené obchody a služby, ale také prostory, které právě zejí prázdnotou a jsou nabízeny k pronájmu. Výběr pobaví všechny: kromě očekávaných prodejen a služeb, jako jsou optika, rybárna, pošta nebo dámské kadeřnictví, jsou tu i obchody zaměřené jen na deštníky, gumové zboží nebo gramodesky, a ty se hledají obtížně. Detailně provedené kresby jsou označeny čísly a při dolním okraji stránky opatřeny vysvětlivkami, takže si každý může hledat lidi i věci a popřemýšlet, čím je zvláštní balík do Japonska nebo proč je poštovní úřednice zasněná. Zadní obálka prozrazuje, v jakém ateliéru paní Kuko vytvořila tuto knihu, která získala 2. místo v soutěži o Nejkrásnější českou

knihu ČR v příslušné kategorii, a od tajní psici Ripley a tajemného pana Klobouka. Ilustrace jsou kresleny ručně a postupně dobarvovány na prosvětlovacím stole; svou úžasnou barevností vyvolávají v každém touhu knihu skrz naskrz prozkoumat.

Michaela Kukovičová (1968) vystudovala animaci na VŠUP v Praze, kde nyní vyučuje v ateliéru ilustrace a grafiky. Nápaditý výtvarný rukopis jí vynesl řadu ocenění, např. Zlatou stuhu 2004 za knihu *Kouzelná baterka* (ve spoluautorství s Olgou Černou), titul Aleny Ježkové *Prahou kráčí lev* (2008) vyzdobila hýřivě barevnými kolážemi (Nejkrásnější česká kniha). Hlavnímu městu se věnovala i v inspirativním obrazovém průvodci *To je Praha* (2015, společně s Olgou Černou), který obdržel čestné uznání na mezinárodním veletrhu dětské knihy v Boloni. Sbírkou básní Petra Borkovce *Modrá agáve* (2021) doprovodila něžnými květinovými kolážemi. V roce 2022 ilustrovala text Terezy Horváthové *Přání*. Věnuje se i časopisecké ilustraci.

7+

NIKOLA LOGOSOVÁ ATLAS SVĚTA. EVROPA

ukázka z knihy

Strakonice, Lux 2023,
102 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-906919-9-5
věk 7+

Pokud jste ještě nepropadli cestování, tak s *Atlasem světa*, zaměřeným na *Evropu*, vás tato touha popadne. Skvělé obrazové album není jen obyčejným atlasem, kde si prstem po mapě něco prohlížíte, ale robustní barevné kresby a portréty Nikoly Logosové rázem vtáhnou každého čtenáře do centra historie, pozoruhodností a gastronomie evropských zemí. V úvodu ve výtvarné zkratce autorka představuje sebe, své okolí a své blízké včetně nakladatelství Lux. Pak se rozevře galerie s vlajkami zobrazených států, kterým patří vždy celá dvoustrana. Tu doplňuje mapa, základní zeměpisné údaje, vlajka, a především pak soubor ilustrací, zobrazující v promyšleném sledu typické i neobvyklé reálie, zajímavosti a kulturní artefakty jednotlivých zemí, k nimž neschází vysvětlivky. Je těžké vybrat příklad, protože všechny země vybízí k soustředěnému vizuálnímu vjemu. Itálii např. představuje dubová ratolest, kresba Leonarda da Vinciho, koloseum nebo známé automobilky, představeny jsou města Řím a Milano, skvělá italská kuchyně a leccos dalšího.

Nechybí ani Česká republika – podívejte se sami, co v atlasu objevíte kromě gastronomie v podobě piva, tvarůžků a chlebičků.

Nikola Logosová (1992) vystudovala ateliér ilustrace a grafického designu na VŠUP v Praze. Věnuje se knižní ilustraci, grafice, plakátům a autorským knižním projektům, spolupracuje s časopisem *Raketa*, vytváří hudební plakáty pro Meet Factory. Za cestovní deník *New York Zine* získala první místo v soutěži Nejkrásnější česká kniha roku 2017. Výtvarně doprovodila řadu knih pro děti, např. *Předvečer svatého Mikuláše* (2017) Lukáše Csicseľyho, román *Klub divných dětí* (2019) a jeho pokračování *Divné děti a smutná kočka* (2023) Petry Soukupové nebo uměleckonaučnou knihu *Pozor, doktor! Dějiny medicíny v sedmi dnech* (2019) Petra Svobodného a kol., za niž získala Zlatou stuhu. V loňském roce získala cenu Czech Grand Design za ilustrace výboru básní Vítězslava Nezvala *Dívám se na svět kukátkem* (2023, editor Petr Šrámek).

7+

MARTIN MÁJ KRONIKA LESA - PŘÍPAD ZTRACENÝCH JEŽKŮ

ukázka z knihy

Ilustrovala Bianka Török
Brno, Host 2023,
192 stran
ISBN 978-80-275-1787-9
věk 7+

Přiznejme si to rovnou, lesní detektiv Krtek není žádný vyšetřovací eso. O zakázky má spíše nouzi, kdo by také svěřil pátrání nevidomému (na té ceduli tedy mělo správně stát „nevidanému“) hmyzožravci, který navíc trpí fobií z hrabání pod zemí. Tentokrát se ale jedna příležitost naskytla: vyšetřování u Ježků, lesní honorace, dopadlo na výbornou a na skoro slepé soukromé očko se teď jistě usměje štěstí... Proč tedy Krtek místo zájné budoucnosti skončil v prasečí mordě – cele předběžného zadržení? Ježkovic totiž beze stopy zmizeli a z Krtky se rázem stává hlavní podezřelý. Ještě že se případu ujme poručík Vydra, ten tomu určitě přijde na kloub. *Případ ztracených ježků*, první svazek ze zamýšlené série *Kronika lesa*, nabízí čtenářům zábavnou zvířecí detektivku, ve které akce střídá akci a dramatickými zvraty se nešetří. Přenesení zavedených postupů detektivního či thrillerového žánru do lesního ekosystému založí na nejednu úsměvnou situaci a rychlé, břitké dialogy dodávají příběhu v dobrém slova smyslu až filmový charakter.

Martin Máj (1986) vystudoval katedru animované tvorby na FAMU. V současné době se věnuje animaci a píše scénáře pro dětské seriály. *Kronika lesa – Případ ztracených ježků* je jeho knižní debut, na konec roku 2024 je plánováno vydání druhého svazku *Kroniky lesa* s podtitulem *Smrkonosná past*.

Bianka Török (1991) je slovensko-maďarská grafička a ilustrátorka, vystudovala budapeštskou Metropolitan University v Budapešti (institut užitého umění, zaměřený na grafiku), ilustracemi doprovodila např. knihu *Kvapky na kameni*. *50 příběhů českých a slovenských rebeliek* (2018, editorky Monika Kompaníková a Kamila Musilová) nebo dva díly projektu *Toddler Punk*, kombinujícího knihu s písničkami na hudebním CD (2019, 2023).

7+

VÍT PEŘINA KOMÁŘI SE ŽENILI ANEB ZE ŽIVOTA OBTÍŽNÉHO HMYZU

ukázka z knihy

Ilustrovala Galina Miklínová
Praha, Akropolis 2024,
144 stran
ISBN 978-80-7470-499-4
věk 7+

Příběhů z hmyzí říše zná česká literatura pro děti nespočetně, vzpomeňme jen na *Broučky*, *Ferdu Mravence* či *Příběhy včelích medvídků*. Za komáry, tedy jak praví podtitul „obtížným hmyzem“, se ale s knihou Víta Peřiny vypravujeme asi vůbec poprvé. Vyprávění o „tisícovém“ komářím mladíkovi, který se na rozdíl od 999 starších sourozenců nejmenuje Mára, Marin či Mareček, ale nečekaně Zdenka, pobaví malé i větší čtenáře svěží směsicí dobrodružství i situačního a slovního humoru, který nezapře autorovu zkušenost s psaním živých dialogů pro loutkové divadlo či rozhlasovou hru. Líčení Zdenyvo hrdinné výpravy za záchranou jeho životní lásky, světlušky Soničky, ze spárů zlotřilého pavouka je dávkováno do jednadvaeti krátkých, pointovaných kapitol a uhání vpřed v nesmlouvavém, strhujícím tempu. Hravý charakter knihy podtrhuje bohatý, karikaturně stylizovaný ilustrační doprovod Galiny Miklínové, ústojně alternující celostránkové barevné předěly kapitol s doplňkovými drobnějšími kresbami.

Vít Peřina (1978) je autor divadelních a rozhlasových her, převážně pro děti a mládež. Na svém kontě má více než tři desítky původních, většinou loutkových divadelních her, za které obdržel řadu festivalových a výročních divadelních ocenění.

Galina Miklínová (1970) absolvovala v ateliéru filmové a televizní grafiky na VŠUP, působí jako režisérka a výtvarnice animovaných filmů a ilustrátorka. Výtvarně doprovodila řadu knih Pavla Šruta, kromě slavné trilogie o *Lichožroutech* (2008, 2010, 2013, Magnesia Litera 2009 a Magnesia Litera za knihu pro děti desetiletí) například i tituly *Pavouček Pája* (2001), *Verunka a kokosový dědek* (2004, Česká listina IBBY 2006), *Příškerky & příšeři* (2005). Knihy jí ilustrované sbírají ocenění doma i v zahraničí, prestižní zápis na seznam White Ravens získaly jí ilustrované knihy v letech 2011 (*Tři tatínci a maminka* Pavla Šruta, Michala Viewegha a Martina Reinerera) a 2022 (*Kabát a kabelka* Marky Míkové).

7+

NIKKARIN HUBERT & HUGO 3

ukázka z knihy

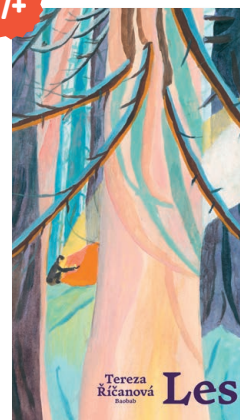
Praha, Labyrint 2024,
112 stran
ISBN 978-80-88378-37-2
věk 7+

Stejně jako předchozí svazky, i třetí soubor komiksových příběhů z časopisu *Čtyřlístek* přináší ozkoušenou a čtenářstvem oblíbenou směs zábavně dobrodružných vyprávění o osudech dvou horolezců, nezbytnou čapkou vybaveného otce Huberta a jeho synka Huga. Desatero komiksových epizod i tentokrát hravě střídá a míchá motivy a žánry: dojde tedy na akční účast na drakiádě v Horní Řepné, hledání potopeného hausbótu, bondovské zachraňování uneseného prodáváče z komiksového obchodu... a na přetřes přijdou i vztahové trable bílé paní, tedy spíše slečny Valentýny z Ospalova, toho času strašící na hradě Dřímově. Zkušený komiksový scenárista a kreslíř v jedné osobě Nikkarin tu svůj seriálový svět s rozvahou rozšiřuje: vrací se k postavám a zápletkám minulých příběhů, doplňuje k nim ledacos nového, ale přitom stále dbá na to, aby jeho komiksy byly bezprostředně srozumitelné i nově přichozím čtenářům. Nápaditě nekonvenční zápletky jsou tu přitom opět podány odlehčenou, sympaticky stylizovanou

kresbou v přehledném panelování, spoléhající se na autorovo detailní porozumění komiksové řeči.

Nikkarin (vl. jm. Michal Menšík, 1987) je český komiksový scenárista a výtvarník. Knižně debutoval třemi svazky komiksového projektu „130“: *130: Odysea* (2009), *Hodní, zlí a oškliví* (2010) a *Čas hvězdoplavců* (2015). Do fantasy světů se vypravil i v parodickém, na videohry odkazujícím komiksovém románu *Super Spellsword Sága: Legenda o Nekonečnu* (2019). Pro časopis *Čtyřlístek* vytváří od roku 2016 seriál *Hubert & Hugo* (knižně 2021, 2022, 2024), do časopisu *Raketa* přispívá cyklem *Dobrodružství Rockyho a Terky* a seriálem *Uno, Duo, Tria* (souborně 2022). V posledních letech se prosazuje také jako ilustrátor dětských knih: mj. *Železného muže* Teda Hughese (2014), *Pána a vrabce* Marky Míkové (2017), *Howlova putujícího zámku* Diany Wynne Jonesové (2020) či *Doručovací služby čarodějky Kiki* Eiko Kadono (2024).

7+

TEREZA ŘIČANOVÁ LES

ukázka z knihy

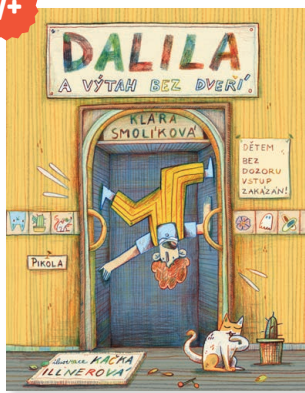
Praha, Baobab 2023,
72 stran
ISBN 978-80-7515-162-9
věk 7+

Les je dějištěm mnoha pohádkových příběhů, vzpomeňme třeba Červenou Karkulku nebo Jenička a Mařenku. Tereza Řičanová ve své nové autorské knize posouvá les do role protagonisty tajemného příběhu s aktuální ekologickou tematikou. Do zimního smrkového lesa vstupuje pointník Zbyšek se svou mulou a psíkem, vcházejí do velkolepého ticha, nejstaršího ticha všech tich. Radují se z vlídného přijetí, z mechové kůže lesa vyrůstají jahůdky, voda z průzračné studánky hladce klouže do krku, vychutnávají si mír. Nad ránem se země začne třást a les požírá železný obr, nesoucitný netvor s „pilatými“ zuby. Zbyšek celý den obhlíží dílo zkázy, až se rozhodne – spolu s lesními doušky – pro obnovu lesa. Trpělivě pracuje, aby se odvděčil za vlastní záchranu. Autorka výtvarně řešení své knihy často rozvrhuje do dvou stran, obrazová složka je převažující, poetický text zabírá nanejvýš šest řádků při dolním okraji stránky. Malby temperou v zemitéch tónech zcela dominují uměleckému ztvárnění příběhu s nadějeplným poselstvím. Výtvarně

album svými netradičními rozměry evokuje dojem vzrostlého vysokého lesa a vyzývá nás, abychom vstoupili do jeho tajemství.

Tereza Řičanová (1974) vystudovala ilustraci a grafiku na VŠUP v ateliéru Jiřího Šalamouna, ve volné tvorbě se zaměřuje na malbu. V námětech svých autorských knih vychází z křesťanských tradic a rudimentárních venkovských prožitků, jak dokládají mj. *Kozí knížka* (2005), *Vánoční knížka* (2006), *Velikonoční knížka* (2012) či *Psí knížka* (2014). Obrazové album *Noemova archa* (2010), jež je netradičním ztvárněním biblického příběhu obohaceného o zkušenost s povodní na dvoře vlastního statku, získalo ocenění Nejkrásnější česká kniha, Zlatá stuha a Českou listinu IBBY. Unikátní knižní projekt *Obrazy světa* (2016) představuje čtrnáct rozkládacích archů s velkoformátovými ilustracemi a neopominutelným osobitým výkladem světa. Album *Kráva Řičanová* bylo nominováno na Magnesii Literu a získalo Zlatou stuhu (2022).

7+

KLÁRA SMOLÍKOVÁ DALILA A VÝTAH BEZ DVEŘÍ

ukázka z knihy

Ilustrovala Kateřina Illnerová
Praha, Pikola 2024,
120 stran
ISBN 978-80-242-9675-3
věk 7+

Kudrnatá Dalila – ztělesněná bezprostřednost, hlava jako karfiol – se s mámou a tátou teprve nedávno přestěhovala do města, v činžáku s pěti podlažími se ale zabydlela raz dva. Zamílovala si zejména místní páternoster, ten titulní „výťah bez dveří“: právě v něm totiž často natrefí na sousedy s jejich nejistotami a trápeními (ostatně sama ještě jezdit nesmí, je na to ještě moc malá). Kluk Hynek od sousedů sice chodí světem s kopačkem, ale ve skrytu duše tajně sní o baletu, paní Kočišová se trochu stydí za to, že její byt kýtlá azyl tuctu koček, a pan Pichla tají svůj zápal pro kaktusaření, protože uvažte, s takovým jménem? Jim všem a mnoha dalším Dalila svou přátelskou otevřeností pomůže překonat drobná trápení a uvědomit si, že každý máme své, a tím jsme jedineční. Svižnou, stylově nekomplikovanou prózu Kláry Smolíkové doprovázejí živé ilustrace Kateřiny Illnerové. Kresba pastelkami je v jejím podání hravě rozpohybovaná a stránky občas oživují i drobné čtyřpanelové komiksově stripy. Sympaticky

7+

PETR ŠESTÁK CESTA JE PES

ukázka z knihy

Ilustrovala Františka Ibllová
Brno, Host 2023,
88 stran
ISBN 978-80-275-1744-2
věk 7+

„Tak se pěkně posadte, štěňata, já vám teď budu vyprávět“... Zcestovaly a sečtělý Barnabáš (Jaký pán, takový pes!), který se svým pánčkem a jeho milou projel za dva roky pořádný kus Evropy, sdílí po čase své dobrodružné cestovatelské zážitky se svými čtyřnohými potomky a také s námi, čtenáři. Jeho psí perspektiva zaručeně vykouzlí úsměv na rtech – cestují totiž velkým železným broukem z dílny pana Mercedesa, kterému pánček žoviálně říká Medvěd, setkávají se – tu v Paříži, tu v Plovdivu – s lidskou smečkou, co když se jde koupat do moře, musí se nejdřív „vyslíknout z kožichu“. Barnabáš v dlouhých melodických větách, které přiznaně napodobují spontánní mluvený projev, líčí, jak poprvé ochutnal slanou mořskou vodu, jak se až po uši zamíloval, jak s pánčkem rybařili, jaká je zastihla bouře, která rozvodnila řeku a ta mu málem vzala oblíbenou dečku. Protože kde má pes svoji misku a dečku, tam je jeho domov. Barnabáš při objevování světa nasbírá řadu cenných zkušeností, zažije lásku i stesk, zimu a hlad, a když se

stylizované postavy jen podtrhují celkové vyznění knihy, vyprávějící o harmonickém sousedském soužití a léčivé síle přátelské výpomoci a otevřenosti okolnímu světu.

Klára Smolíková (1974) je spisovatelka, komiksová scenáristka a lektorka. Vystudovala estetiku a teorii kultury na FF UK v Praze. Píše knížky pro děti (např. *Začarovaný Hvozď*, 2019, *Vesmírná zásilkovna*, 2023) i mládež (*H.U.S.*, 2015 či *Cha, cha, chá, zasmál se Mordechaj*, 2020, *COMensky*, 2021, *Jednooký*, 2024), scénáře ke komiksovým (např. *Morčata v akci*, 2023) i animovaným seriálům (*Vynálezce Alva*, 2012 a 2015).

Kateřina Illnerová (1999) je ilustrátorka a komiksová výtvarnice, absolventka Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. V roce 2023 obdržela cenu Muriel za Nejlepší krátký komiks (*Schovanec*). Za svoji klauzurní práci, autorskou knihu *Lost in Porcelain*, získala v roce 2022 hlavní cenu v mezinárodní soutěži Silent Book Contest.

pak vrátí a mudruje na konci vyprávění, má ve věcech jasno: „Spouště věcem, co jsou doma, najednou líp rozumíte, protože to máte s čím porovnat.“

Petr Šesták (1981) vystudoval PedF UK, je autorem čtyř prozaických knih pro dospělé. Výrazně na sebe upozornil románem *Kontinuita parku* (2021) a následně britkou novelou-pamfletem s názvem *Vyhoření* (2023), který mu vynesl nominaci na Magnesia Literu. Dva roky žil v obytné dodávce a křižoval Evropou. Zkušenosti z nomádkého života zachytil v poeticko-filozofickém cestopisu *Kočovník galerie* (2014) a čerpá z nich i ve své první knize určené dětem.

Františka Ibllová (2000) studuje Ateliér ilustrace a grafiky na pražské UMPRUM pod vedením Juraje Horvátha. Ve své tvorbě propojuje experimentální grafické techniky a reportážní ilustraci. Ilustrovala mj. knihu pro děti Radomíra Chyby *Kouzelná hmyzí škola* (2020).

9+

NOEMÍ CUPALOVÁ BLBÁ VENDULA

ukázka z knihy

Ilustrovala Eva Horská
Praha, Běžiliška 2023,
56 stran
ISBN 978-80-88360-34-6
věk 9+

Vendula se motá v začarovaném kruhu. Ze všech stran naráží na nepochopení – u spolužáků, kteří se k ní otáčejí zády, učitelky, která ji ponižuje, mámy i nevlastní sestry z otcova druhého manželství. Z pocitu ukřivdnosti, opuštěnosti a nashťování se zrodí její imaginární parták neřád, který jí ponouká k chování, jímž ostatní jen utvrzuje o své nemožnosti. V jednu chvíli si sama uvědomí, že takhle to dál nejde. Rozhodnutí, kudy se vydat dál, musí čtenář učinit spolu s Vendulou. Příběh totiž od tohoto okamžiku nabízí dvě varianty, které odlišuje různobarevná sloupcová sazba. Nechá se Vendula dít anašet vztekem a negativní emocí, nebo sama obrátí a začne uvažovat jinak? Převezme zodpovědnost za to, jakým směrem sama chce, aby se její život ubíral? Autorka dvěma verzemi příběhu názorně ukazuje, že vždy máme na výběr, a vybízí k aktivnímu rozhodování o vlastním životě. Rozpolcenost protagonistky a emoční vypjatost příběhu dokonale vystihují expresivní ilustrace Evy Horské v kontrastní kombinaci oranžové a modré barvy.

Noemí Cupalová (1990) studovala Literární akademii Josefa Škvoreckého, věnovala se pedagogické práci s dětmi. Umělecky debutovala v nakladatelství Běžiliška knížkou prvního čtení *Zvíře, které není vidět* (2020) o imaginárním kamarádovi školačky Míny. Následoval netradiční příběh o respektu nazvaný *Karlíček a vosy* (2021), zařazený díky ilustracím a grafické úpravě Hany Šardějové mezi Nejkrásnější české knihy roku, a inspirativní cestopis o cestě na kole z jihočeských Čekanic do Marseille nazvaný *Cyklista Cyril*.

Eva Horská (1981) absolvovala obor textilní tvorba na PedF Univerzity Hradec Králové, později studovala na VŠUP v Ateliéru sochařství Kurta Gebauera. Společně se svým manželem založila grafické studio Upupæpop, které se zaměřuje na autorskou ilustraci a ruční tisk. Pro nakladatelství Běžiliška ilustrovala knihu Radka Malého *Rozára a Černý Petr* (2020). Autorsky debutovala knihou *Opi* (2022), obrazovým průvodcem ze světa opic, za který získala Zlatou stuhu.

9+

VÁCLAV DVOŘÁK JAK SE VAŘÍ DRAK

ukázka z knihy

Ilustroval Jakub Cenkl
Liberec, Václav Dvořák 2023,
332 stran
ISBN 978-80-908578-1-0
věk 9+

Václav Dvořák sci-fi románem *Jak se vaří drak* oslovuje tentokrát mladší čtenáře. Meziplanetární prostor zůstává, ocitáme se na vesmírné lodi, v níž je hlavní hrdina Adam předurčen být velitelem kolonizátorů na nové planetě. Školní pokusy pod vedením profesora Zachariáše zkoumají odolnost zvířat na nových planetách, které si sami děti vytvářejí na základě DNA různých živočichů. Všichni se v určitých okamžicích radí s vyšší formou – umělou inteligencí, nazvanou Evolutron, jejíž funkce jsou mnohem širší než plnit dětská přání. Václav Dvořák umně rozehrává příběh s kolizí, dva z hrdinů si totiž „uvaří“ zakázané bytosti – jednorozce a draka. Jejich pobyt je ovšem na lodi nežádoucí a děti se pokusí vyplout do vesmíru; málem přitom dojde k ozáření hlavního hrdiny a jeho draka a jiným dobrodružstvím. Zásadními tématy knihy zůstávají nepředvídatelnost pokusů o stvoření dokonalého tvora ve vesmíru a význam přátelství. Dvorní výtvarník Jakub Cenkl zvolil v ilustracích příhodně pestrou barevnost postav a jejich artefaktů.

Václav Dvořák (1976) absolvoval Fakultu strojní Technické univerzity v Liberci, kde později působil jako profesor v oboru aplikovaná mechanika. V roce 2018 vydal ve vlastním nakladatelství knihu *Písečníci a bludný asteroid*. Román *Já, Finis* (2020) o chlapci, který zachraňuje svého bratra před nepřátelskou mimozemskou civilizací, a pokračování debutu *Písečníci a probuzení krále* (2022) získaly Cenu čtenářů v soutěži Magnesia Litera.

Jakub Cenkl (1982) vystudoval výtvarnou výchovu na PedF UP v Olomouci. Nyní je činný jako ilustrátor a grafik. Spolupracuje s časopisy (*Raketa*) a nakladatelstvím B4U Publishing, pro něž ilustracemi doprovodil mj. umělecko-naučné encyklopedie *Za zajímavostmi světa* (2017), *Za zvířaty světa* (2017), *Příběhy obrazů a soch* (2018) a *Příběhy staveb* (2018). Ilustroval všechny tituly Václava Dvořáka a za výtvarný doprovod románu *Já, Finis* (2020) obdržel cenu Zlatá stuha.

9+

ALŽBĚTA DVOŘÁKOVÁ ŽAKO A STOPOTVORNÁ

ukázka z knihy

Ilustrovala Magdalena Rutová
Praha, Baobab 2024,
114 stran
ISBN 978-80-7515-173-5
věk 9+

Autorská zvířecí pohádka nebo lesní fantasy? Z obou těchto žánrů si tajuplně pojmenovaná kniha *Žako a Stopotvorná* bere něco podstatného. Liška Stopotvorná nechává za sebou stopy, které smetává huňatým ocasem, a proto jí toto jméno obzvláště sluší, a papoušek Žako bude nakonec v napínavém příběhu promlouvat za všechny lidské i zvířecí postavy. Lišku zachránil zvěrolékař Artur s psicí Ajšou a Žako bavil hosty v kavárně se sympatickou servírkou Alicí. Neradno prozrazovat všechna zákoutí jejich společného dobrodružství, ale přece jen – všichni pohromadě se dostanou na leknínovém listu na místo oplývající bohatou faunou i flórou, kde roste kouzelný strom Velikán, jehož semínka zvětčují určitou vlastnost v dobrém i v tom horším. Mezi dalšími zvířecími hrdiny nechybí vlčí smečka, kapybara nebo pes pralesní, podstatnou úlohu ale hraje hlavně liščina ztracená sestra Matylda, se kterou Stopotvorná soutěží o nejcitlivější čich. V ilustračním doprovodu se se barevné fixy střídají s kresbami

v zářivé oranžové barvě, která zdobí i originálně pojmenovanou obálku.

Alžběta Dvořáková (1971), absolventka bohemistiky na FF UK, působí jako překladatelka, redaktorka a lektorka češtiny pro cizince. Spolupracuje s neziskovou organizací Post Bellum, která dokumentuje vzpomínky pamětníků událostí 20. století. Zaujala dvoudílnou sérií o kocourovi nuceném přesídlit z města na statek (*Herkules a strážidla*, 2016, *Herkules na zámku*, 2017).

Magdalena Rutová (1988) vystudovala ateliér ilustrace a grafiky na VŠUP v Praze. Svými ilustracemi doprovodila knihy *Neskutečná dobrodružství Florentina Flowerse* Marka Tomana (2019, Zlatá stuha za výtvarnou část) či prózu pro děti *Rajčatáci a Banáni* Petra Váší (2023). Úspěch sklízí i její autorská tvorba, velkoformátová *Já, chobotnice* (2022) byla oceněná Zlatou stuhou za literární část a rovněž jako výtvarný počín, mimo to získala ocenění na veletrhu v Bologni.

9+

TEREZA JANÁKOVÁ KATALÁNSKO. CELÝ ROK U ZEMI HRADŮ, OBRŮ A LIDSKÝCH UČEŘÍ

ukázka z knihy

Praha, Labyrint 2023,
96 stran
ISBN 978-80-86803-88-3
věk 9+

Středomořské pobřeží severního Španělska patří dlouhodobě mezi oblíbené destinace českých dobrodruhů i dovolenkářů. *Katalánsko* Terezy Janákové jim jistě může posloužit jako zábavný a poučený společník na cestách, alespoň k myšlenkové výpravě (nejen) do Barcelony však bez potíží slouží i náhodně čtenáře – kolemjdoucí. Album, rozdělené do čtyř oddílů podle ročních dob, přehledně představuje výrazná města, místa, události, osobnosti i pokrmy druhého nejlidnatějšího španělského regionu, komiksové mikropříběhy pak ve zkratce převyprávují místní legendy (třeba o vzniku katalánské vlajky) a historii (například válku o španělské dědictví). Až nečekaně komplexní vylíčení kultury, dějin a zvyků jedné starobylé a na svébytné tradice náležitě hrdé oblasti se tu odehrává s překvapivou lehkostí a bez jakéhokoli školometství: kniha své čtenáře nezahltí, ale přitom jim zvládne předat ohromné množství informací a příběhů. Naprosto klíčové je role autorčiných velkoformátových ilustrací, které ve funkční stylizaci

kombinují odrazovou přesnost reálií s odlehčenou, impresivně rozevlátou zkratkou v kresbě postav.

Tereza Janáková (1996) vystudovala vizuální design na Fakultě umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem. Pracuje jako grafická designérka a ilustrátorka. Výtvarně doprovodila např. trojici knih Nadi Revilákové *Deník Dory Grayové* (2020), *Medailon Emilký Horové* (2021) a *Vlajka Viktora Vaňka* (2022) nebo knihu Hany Kašákové *To: Všechno o menstruaci (a ještě něco navíc)* (2021). Za *Katalánsko*, které vzniklo jako její magisterská diplomová práce, získala v roce 2022 jedno z ocenění v rámci Národní ceny za studentský design.

9+

PETR KOŤÁTKO ANIČKA, MÁJA, POTOK A DRÁTEŇÍCI

ukázka z knihy

Ilustrovala Eva Koťátková
Praha, Meander 2023,
166 stran
ISBN 978-80-7558-230-0
věk 9+

Čtyři roky od vydání oceňované knihy *Anička, mluvící potok a další chovanci ústavu paní Majerové* se její protagonisté – titulní holčička Anička, psi slečny Berta a Líza, „želví mládenec v pokročilém věku“ Kryšpín, výrostek Veverčák a samozřejmě máje paní Majerová – vracejí v novém vyprávění, které je opět zasazené do černošického domu s tajemnou minulostí domova pro sirotky. Věrným příznivcům imaginativních příběhů Petra a Evy Koťátkových nabízí nová vítanou příležitost znovu zavítat do pohlcujícího světa, v němž mluví i ti, kteří obvykle řečí obdařeni nejsou. Těm čtenářům, kteří se sem vypravují poprvé, pak kniha podává pomocnou ruku v podobě připojeného výkladového slovníčku. Anička spolu se svou mladší sestřičkou Májou při pátrání po zmizelém potoku opět odkrývají spletitou místní historii a poznávají přitom hlavně sebe samy, dojde ale i na velký únos, seznámení se s trochu netradiční ježibabou, vzpourou hrnců a slavnou lítou bitvou v Černošickém lese. Promyšlenou a hravou prózou probleskuje poezie, zdánlivě

jednoduché, linkou nesené ilustrace dotvářejí snovou atmosféru představeného světa, který je dále zpřítomněn i fotografickou přílohou od Jiřího Thýna.

Petr Koťátko (1955) filozof a spisovatel, vědecký pracovník Filosofického ústavu Akademie věd. Kromě odborných prací a několika knih pro dospělé píše od roku 2017 i pro děti a mládež. Po první takové práci, fantasy próze *Wormsův svět* (2017, pod pseudonymem Petr K.), se jedná hlavně o první díl černošické ságy *Anička, mluvící potok a další chovanci ústavu paní Majerové* (2019).

Eva Koťátková (1982) je mezinárodně uznávaná česká umělkyně-výtvarnice. Vystudovala AVU a VŠUP v Praze. V roce 2007 se stala laureátkou Ceny Jindřicha Chaloupeckého. Kromě knih svého otce – výše zmínovaných próz *Wormsův svět* (2017), *Anička, mluvící potok a další chovanci ústavu paní Majerové* (2019) a *Anička, Mája, potok a dráteníci* (2023) – ilustrovala *Příručku mladého hledače* Evy Prchalové (2017).

9+

JANA ŠRÁMKOVÁ TONDA, SLÁVKA A KOUZELNÉ SVĚTLO

ukázka z knihy

Ilustroval Filip Pošivač
Praha, Albatros 2023,
136 stran
ISBN 978-80-00-07190-9
věk 9+

Pohádkový příběh zasazený do předvánočního času vypráví o dvou dětech, které se vymykají průměru svou jedinečností. Tondovo tělo svítí, a proto je starostlivými rodiči držen doma, kde se baví vyráběním všelijakých masek. Slávka se s maminkou, smutnou vysloužilou baletkou, a andulkou neustále stěhuje z místa na místo, až zakotví v Toníkově tajemném domě se skleníkem. Vlastní kouzelnou baterku, která v předstávách obou hrdinů vše proměňuje v barevné gejziry fantazie. Oba touží po kamarádovi a vzácně si porozumí. Autorka příhodně využila hovorový jazyk, který příběhu propůjčuje autentičnost, promluvy obou dětí jsou barevně odlišeny v kulminujícím závěru, který rozněžní všechny čtenáře bez rozdílu věku. Pohádkově světeční text Jany Šrámkové doprovází výtvarný doprovod Filipa Pošivače, který ve svých originálních ilustracích střídá vtipné pérovky s celostránkovými ilustracemi se sytým akrylovým podkladem. Ve stejném roce měl premiéru úspěšný animovaný film, pro který Jana Šrámková napsala scénář.

Jana Šrámková (1982) vystudovala Evangelikální teologický seminář a Literární akademii Josefa Škvoreckého. Knihy pro děti publikuje od roku 2010 (*Putování žabáka Filemona*), úzce spolupracuje s našimi předními výtvarníky, jako je Andrea Tachezy (*Zuza v zahradách*, 2015), Markéta Prachatická (Bratři v poli, 2017). Snový příběh *Fánek hvězdoplavec* (2022, ilustrace Margarita Khavanski) získal v roce 2023 cenu Magnesia Litera za knihu pro děti a mládež.

Filip Pošivač (1986) absolvoval VŠUP v ateliéru filmové a televizní grafiky. Svými ilustracemi doprovodil již řadu knih, mezi nimi lepoporelo Petra Borkovce *Všechno je to na zahradě* (2013), výbor z básní Josefa Václava Sládky *Od žežulky k Mikuláši* (2016). Za ilustrace k rozverně pohádce Jany Šrámkové *Kuba Tuba Tatu-bahn* získal Zlatou stuhu a Čestnou listinu IBBY. Jejich spolupráce pokračovala na animovaném filmu *Tonda, Slávka a kouzelné světlo* (2023), za něj získal mj. Českého lva a cenu poroty na festivalu v Annecy.

11+

BÁRA DOČKALOVÁ KOST

ukázka z knihy

Ilustrovala Zdenka Holub Pěrvrátílová
Praha, Labyrint 2024,
232 stran
ISBN 978-80-86803-94-4
věk 11+

Desetiletý Matěj na pohřbu svého prastrýce ze zvědavosti sebere z otevřeného rodinného hrobu vyčívající kost a odveze si ji domů do Prahy. Co se zprvu jeví jako dobrý nápad, jak ohromit spolužáky, záhy přerůstá v neřešitelný problém a Matěj sleduje jediný cíl: kost svého pradědečka vrátit tam, kam patří. Nejde to ale tak hladce a rozjede se nečekané dobrodružství. O jarních prázdninách Matěj nevyrazí se sestrou na lyže, ale za vzdálenou částí rodiny, kterou prakticky nezná. Seznámí se s odvážnou a tajemnou dívkou Rózou i s vrstevníky z rodiny tátova bratrance. Poznává spletité příbuzenské vztahy a vnímá příběh vlastní rodiny z jiné perspektivy, než jej doposud znal. Četba je do poslední chvíle napínavá, děj vyznívá smířlivě, zároveň však ukazuje pořádný kus cesty, který je třeba ujit za velkými cíli. Román citlivě otevírá otázky smrti a úcty, respektu a přátelství. Strjdmý výtvarný doprovod tvoří série kolorovaných linorytů, jež působivě dokreslují atmosféru příběhu a invenčně rozvíjejí některé dílčí dějové motivy.

Bára Dočkalová (1977) vyučuje angličtinu na Pedagogické fakultě UK, kterou vystudovala, a vede divadlo v duchu anglické dramatické výchovy. Píše divadelní scénáře a písňové texty. Knižně debutovala fantasy románem pro starší čtenáře *Tajemství Oblázkové hory* (2018), který jí vynesl nominaci na cenu Magnesia Litera v kategorii knih pro děti a mládež. Na tutéž cenu a také na ocenění Zlatou stuhu a cenou Czech Grand Design za ilustraci aspiroval i její druhý dobrodružný román *Bitva o diamant* (2022), tentokrát z prostředí hráčů baseballu.

Zdenka Holub Pěrvrátílová (1982) vystudovala klasickou filmovou animaci na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Působí jako animátorka a ilustrátorka na volné noze, pracuje na mnoha multimediálních projektech včetně filmů, pohádek a večerníčků. Vydala autorskou ilustrovanou knihu *Ze severu na jih, přes východ a západ* (2022).

11+

JIŘÍ DVOŘÁK MYKO

ukázka z knihy

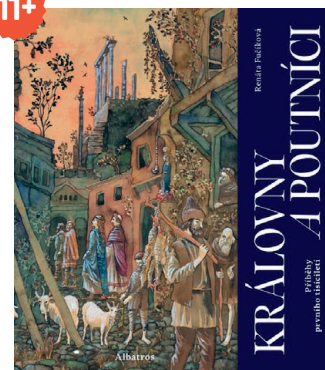
Ilustrovala Daniela Olejníková
Praha, Baobab 2023,
96 nečíslovaných stran
ISBN 978-80-7515-168-1
věk 11+

Do světa rostlin i živočichů se Jiří Dvořák ve svých knihách s úspěchem vydal již několikrát a také jeho výprava do říše hub je neméně zábavná a sofistikovaná. Opouštíme v ní totiž antropocentrický pohled a sledujeme tajuplný život hub rovnou z jejich perspektivy, a to v deseti číslech fiktivního časopisu s podtitulem „kompletní zpravodaj ze světa hub“. Houby v něm píšou o houbách (nejen) pro houby. Pestrá skladba novinových rubrik, čítající vedle rozhovorů také rodinnou kroniku, kulturní okénko, popis pokusů či „mykomytologické“ příspěvky, hravě propojuje fakta s nápaditým jazykovým humorem a přístupnou formou tak čtenářům zprostředkuje bezpočet nových informací. Poukazuje na evoluci hub a líčí rozmanité role, které houby plní v rámci ekosystémů, objasňuje, jak houby léčí a jak by svět vypadal bez nich. Na hravost a vtip sází také originální výtvarný doprovod, který může překvapit výraznou barevností, zakládající se na tisku pěti barvami, a zpracovaná grafická kompozice, která gejíru tvůrčích nápadů dodává pevný řád.

Jiří Dvořák (1970), absolvent oboru rostlinné biotechnologie na Vysoké škole zemědělské, působí jako šéfredaktor časopisu *Naše krásná zahrada*. Je kmenovým autorem nakladatelství Baobab, v němž vydal řadu úspěšných dětských knih o přírodě, jejichž kvality stvrzují mj. nominace na Zlatou stuhu, výběrově: *Rostlinopis* (2012), *Jak zvířata spí* (2014), *Havětník* (2015), *Bydlíme!* (2019). Jeho nejnovější kniha *Myko* získala prestižní mezinárodní cenu Bologna Ragazzi Award a cenu Magnesia Litera 2024 za knihu pro děti a mládež.

Daniela Olejníková (1986) je slovenská výtvarnice a ilustrátorka. Vystudovala grafiku na VŠVU v Bratislavě. Většina jejích prací vyrůstá z bohatých zkušeností s tradičními technikami, jako jsou linoryt a síto-tisk. Dvakrát získala ocenění v soutěži Nejkrásnější knihy Slovenska. Vydala autorskou knihu *Liek pre Vlčika* (2013). Ilustrovala několik knih Jiřího Dvořáka.

11+

RENÁTA FUČÍKOVÁ KRÁLOVNY A POUTNÍCI: PŘÍBĚHY PRVNÍHO TISÍCLETÍ

ukázka z knihy

Praha, Albatros 2023,
272 stran
ISBN 978-80-00-07231-9
věk 11+

Výpravná bohatě ilustrovaná kniha je svým způsobem pandanem ke *Starým pověstem českým* Aloise Jiráska, které vznikly koncem 19. století podle kronik z našeho území (*Kosmova kronika česká* aj.). V chronologicky návazných kapitolách se Renáta Fučíková inspirovala mnohem širším historizujícím kontextem, studovala římské a francé kroniky a rané křesťanské legendy. Přemýšlela více o Evropě, jejich kmenových a královských soupeřeních, putování národů v různých migračních vlnách, prvních křesťanech a jejich hledání víry. *Královniny a poutníci* jsou rozděleny do tří knih s názvy *První král*, *Na cestách* a *Nový stát*, odlišnými barvami od syté červené přes zelenou až modrou. Čtenáře uchvacují panoramatické ilustrační výjevy autorky a nechybí ani menší akvarelové obrázky, zosobňující zejména každodenní život našich předků. Prvním králem na našem území byl Marobud (Marbadvaz), který byl v dětství zajat a s římským vojskem vyslán na průzkum mezi Markomany a usazuje se s nimi kdesi u Prahy, tím pout

tohoto kmene na našem území začíná. Příběhy končí vyvražděním Slavníkovců a stvrzením vlády Přemyslovců na českém trůně a jak název napovídá, velkou roli hrály v evropské historii královny. Pro lepší orientaci v textu jsou v každé části uvedeny letopočty, časové osy a mapky.

Renáta Fučíková (1964) vystudovala Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze, od roku 2016 působí na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Mezi její nejvýznamnější autorské knihy, ve kterých se zaměřuje zejména na naučnou produkci pro mládež, patří *Tomáš Garrigue Masaryk* (2006), *Jan Amos Komenský* (2008), *Historie Evropy – Obrazové putování* (2012), *společně s Danielou Krolupperovou*), *Antonín Dvořák* (2012), *Praha v srdci* (2015), *Historie Čechů v USA* (2019) a zatím třísvazková řada Největší dramatici: *Shakespeare* (2016), *Moliere &* (2017) a *Čechov &* (2021). Za své práce posbírala řadu prestižních ocenění (zejména Zlatá stuha) doma i v zahraničí.

11+

KATA RINA U OKU LIŠKY

ukázka z knihy

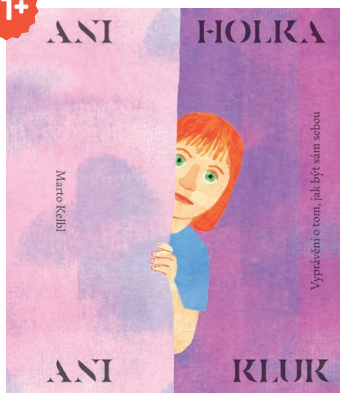
Praha, Labyrint 2024,
104 stran
ISBN 978-80-88378-43-3
věk 11+

Mladá dívka Suzu přichází za svou babičkou do jejího obchodu s použitými kimony a jako už tolikrát předtím si spolu prohlíží nové přírůstky, obdivují jejich dokonalé vzory a veškeré doplňky s tradičním japonským oděvem spojené, například pásy obi. Když se babičce udělá těžko a musí do nemocnice, zůstává Suzu v prodejně sama a v jedné ze zásuvek nalezne starožitnou liščí masku. Jakmile si ji přiblíží k obličejí, propadne se do jiného světa, přizračného snu o bájných liškách a chrámovém svatebním obřadu. S pomocí kouzelné masky by snad Suzu mohla nalézt lék na babiččinu nemoc, v našem světě nedostupný, jenže čas se krátí, a je tak třeba bez otálení vyrazit. Kromě tolik potřebného léku tam někde na dívku čeká i překvapivá pravda o ní samé. Tajuplně poetický příběh čerpající z japonské mytologie a folklóru (možná ale inspirovaný i modernějšími předobrazy, například populární a oceňovanou videohrou *Okami*) uhrane výtvarně strhujícími komiksovými sekvencemi a nápaditě rozvolněnými stránkovými

kompozicemi, jež doprovází efektivní, co do stylu spíše minimalistické vyprávění v próze. Kimonové dekory se tu šťastně setkávají s tradičními prvky japonské kultury znázorněnými v tlumeně honosných odstínech fialové, vínové a zlatavě hnědé.

Kata Rina (1992), vlastním jménem Katarina Kratochvílová, působí jako ilustrátorka a komiksová výtvarnice. Pod přezdívkou Angry Albatros se věnuje především užité ilustraci, a obálkám časopisů či knih. Pravidelně přispívá do časopisů *Raketa* a *Nový prostor*. Ilustrovala například knihu Kláry Holík, Ivi Niesner a Jany Sedláčkové *Tajemný život lesa* (2022) nebo divčí román *Přidej slunci paprsek* Jarmily Dědkové (2023). Kniha *V oku lišky* je přepracovanou verzí autorského komiksu *Old Kimono Store* (2022), za který obdržela ocenění Bronze Award v šestnáctém ročníku mezinárodní Japan International Manga Award.

11+

MARTO KELBL ANI HOLKA, ANI KLUK

ukázka z knihy

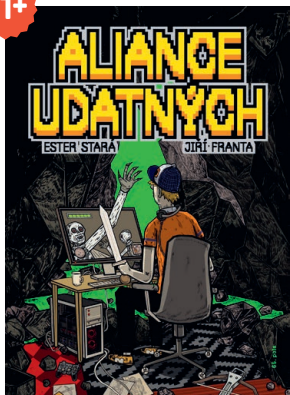
Praha, Paseka 2023,
88 stran
ISBN 978-80-275-1744-2
věk 11+

Na rozdíl od ostatních spolužáků se Lukáš na prázdniny moc neteší. Nezapadá do žádné party, sám neví, kým je. Necítí se ani jako kluk, ani jako holka, a tak pátrá na internetu a objevuje mnoho nových informací: mezi původními obyvateli Ameriky žijí takzvaní two-spirits, kteří „mají dvě duše“, v Albánských Alpách zase burneši, ženy, z nichž se mohou stát muži, aby mohly svobodně žít, v Indii to jsou Hidžrové, lidé třetího pohlaví, v Mexiku Muxes... Marto Kelbl ve své obrazové publikaci představuje nebinaritu a trans gender jako přirozený fenomén, který doprovází lidstvo odedávna a s nímž se setkáváme ve všech koutech světa. Výkladové pasáže štědře ilustrované knihy jsou proloženy komiksovým příběhem Lukáše, který dennodenně naráží na limity dělení světa na holky a kluky. V Sáře pozná novou kamarádku, která mu dodá odvahu vystoupit z nejistoty a být sám sebou, prožít proměnu v Elu. Téma genderové identity autorka podává přístupně a s lehkostí, vědomě staví na obrazové složce knihy, jež upoutá

jemnou barevností sytých teplých tónů i uhrančivými celostránkovými portréty.

Marto Kelbl (1996) vystudovala ilustraci na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Ilustrovala lepopelo Ivony Březinové *Není oko jako oko* (2022) a knihu *Začátek a konec* (2023) Michala Štěpánka, převážně se však věnuje autorským knihám. Vydala oceňovanou sbírku ilustrovaných palindromů *Tam a zpět* (2023, druhé místo ve studentské kategorii Nejkrásnějších knih roku 2020 a soutěži Book in Progress 2021, Zlatá stuha 2024). Diplomová práce *They Them* (2022), jež je základem knihy *Ani holka, ani kluk*, přivedla Marto Kelbl mezi finalisty soutěže Czech Grand Design.

11+

ESTER STARÁ ALIANČE UDATNÝCH

ukázka z knihy

Ilustroval Jiří Franta
Praha, 65. pole 2024,
192 stran
ISBN 978-80-88268-81-9
věk 11+

Tomáš Malásek zvaný Skrček pořádně propadl počítačové hře Aliance udatných a tráví s ní hromady času. Pobyt ve virtuálním prostoru zaplněném příšerami k poražení, poklady k nalezení a tajemstvími k odhalení je totiž o tolik jednodušší než existence v našem světě, ve kterém musí chodit do školy a tam se potkávat s některými otravnými spolužáky. Když se ale oba světy nečekaně propojí, vše je najednou jinak a Tomáš stojí před netušenými výzvami, které odhalí, co v něm vlastně je a co je opravdu důležité, za co je potřeba bojovat. A že na to v ani jednom ze dvou světů nevystačí sám. Nápaditá variace na stále populárnější žánr „isekai“ přenáší konfrontaci dvou zachycovaných světů – reálného a virtuálního – i do formálního zpracování knihy: pasáže z naší reality jsou podány ilustrovanou prózou, sekvence odehrávající se v říši počítačové hry pak zachycují krátké komiksy. Nemoralizující napínavý, co do stylového zpracování svěží příběh Ester Staré působí velmi současně, čemuž napomáhá i dynamický

videoherně-komiksový vizuál Jiřího Franty rozplánovaný do mnohapanelových stránkových kompozic.

Ester Stará (1969) – zde v katalogu na s. 7

Jiří Franta (1978) je český výtvarník a komiksový autor, člen skupiny Rafani. Často tvoří a vystavuje v umělecké dvojici s Davidem Böhmem. Coby ilustrátor se podílel na několika knihách, které dětem a mládeži přibližují světy moderního umění a designu: *Proč obrazy nepotřebují názvy* Ondřeje Horáka (2015, Zlatá stuha a Magnesia Litera), *Průvodce neklidným územím. Příběhy českého výtvarného umění (1900–2015)* (2016, společně s Ondřejem Horákem a Davidem Böhmem) a *Jak se dělá design* (2023, ve spolupráci s Jiřím Pelclem a Silvií Šeborovou). V roce 2020 vydal rozsáhlé autorské komiksově album *Singl*.

13+

ONDŘEJ BUddeus KOLO. DOPRAVNÍ PROSTŘEDEK BUDOUCNOSTI

ukázka z knihy

Ilustroval Jindřich Janíček
Praha, Paseka 2024,
120 stran
ISBN 978-80-7637-489-8
věk 13+

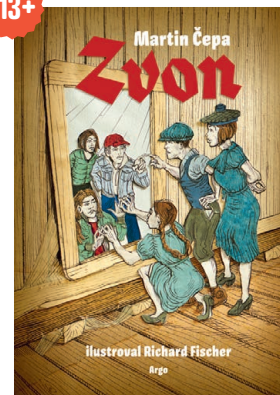
„Kolo je symbolem svobody a zdravého a ohleduplného života,“ píše se v anotaci na zadní obálce bohatě ilustrované knihy Ondřeje Buddeuse a Jindřicha Janíčka. Spisovatel i výtvarník k společnému předmětu zájmu přistupují chvílemi až skoro vědecky. Podrobný a přesný, ale přitom stále přístupný výklad je rozdělen do tří oddílů: první pojmenovaný *Kolo jako věc* odvypráví základy, vyloží, co to je kolo jako dopravní prostředek, kde se vzalo, odkud se kola berou dnes a k čemu se věnuje otázkám, co s lidmi jízda na kole dělá po fyzické stránce, ale řeší i praktická témata typu „Co si vezmu na sebe“, a konečně třetí závěrečná sekce vsadí kolo jako fenomén do širších souvislostí pod titulkem *Krajina, město a svět*. Uvážlivá volba stylu – jak ve výkladu, tak v ilustracích – zajišťuje, že knize nehrozí sklouznout do zahlcujícího vršení faktů. Vždycky se najde čas vydechnout a odpočinout si třeba při čtení různých odlehčených zajímavostí, pobavit se klasifikační jednoduchých cyklovýletů na

zmrzlínové škále, nebo si jen tak prohlížet věcně přesné nákresy i vtahující atmosférické momentky ze života na kole.

Ondřej Buddeus (1984), cyklista, vysokoškolský pedagog, básník a překladatel z němčiny a norštiny. Za dětskou knížku *Hlava v hlavě* (2013) získal Magnesii Literu a za básnickou sbírku *Rorýsi* (2012) Cenu Jiřího Ortena. Cyklistickému tématu se věnoval už ve své předchozí knize *Je to jízda* (2021).

Jindřich Janíček (1990) absolvoval obor animovaná tvorba na Zlínské Univerzitě Tomáše Bati a ilustraci na VŠUP. Věnuje se knižní i časopisecké ilustraci, komiksově reportáži, tvorbě sitotiskových plakátů a designu. Je držitelem ceny Czech Grand Design. Kreslil tři díly sci-fi série Taťány Rubášové o dvojici robotů *William & Meriwether* (2016, 2019, 2023). Za komiks *B jako běžec* (2021) získal cenu Muriel pro nejlepšího kreslíře, o rok později vydal rozsáhlý cestopis v ilustracích a komiksech *Na západ severozápadní linkou*.

13+

MARTIN ČEPA ZVON

ukázka z knihy

Ilustroval Richard Fischer
Praha, Argo 2024,
288 stran
ISBN 978-80-257-4522-9
věk 13+

Debut *Zvon* Martina Čepy není v posledních letech jediným románem, který volí fantazijní zápletku k poznání české historie a totalitní minulosti ve 20. století (př. Petra Hůlová *Liščí oči*, 2021; Radka Volfová *Uloupený poklad*, 2023 aj.). Autor barvitě líčí Prahu na sklonku 2. světové války, zaměřuje se na události Pražského povstání, a i přes větší rozsah román neztrácí dějové napětí. Jeho hybatelem je podivný meteorit ve tvaru zvonu, který našly dva sourozenecké páry na půdě svého domu a který tři z nich katapultoval v časové smyčce do okupační Prahy. Setkávají s babičkou jedné dvojice sourozenců coby mladou dívkou a její sestrou a pátrají po vědci, jehož výzkum ukrytý v denících na půdě by je nasměroval k možnosti návratu zpět do roku 2021. Napínavé dobrodružné hledání je rámováno historickými událostmi, portréty nacistických pohlavářů a jejich ideologie, vyprávěním o hrdech odboje a letcích RAF, přičemž uvěřitelné dětské postavy srovnávají život za války se současností. Děti jsou vězněny na gestapu, do popředí

v podobě zla vystupuje reálná zruďná postava pražského gestapa Oskar Fleischer, přezdívaný Řezník. Ve válečné Praze a na venkově prožijí nečekaná přátelství, která jsou poznamenána tragickými ztrátami. Ilustrace Richarda Fischera se blíží spíše komiksovým sekvencím, které podtrhují v pastelových tónech současnou a válečnou dobovou realitu románů.

Martin Čepa (1990) vystudoval Fakultu biomedicínského inženýrství ČVUT. Román *Zvon* je jeho prvním dílem mimo vědeckou sféru. V psaní rád kombinuje různé žánry; amatérsky se věnuje také hudbě a kreslení.

Richard Fischer (1968) se vyučil strojařině v Sezimově Ústí. Továrnu později vyměnil za Školu umění a managementu v Hostivaři. Přispívá ilustracemi do tištěných časopisů (*Kulturní magazín UNI, A2*). Kreslil komiks *Rváčovi I a II* (2020, 2023) scenáristy Džiana Babana o partě z již zaniklé staré Prahy od 70. až do počátku 90. let.

13+

KRISTÝNA PLÍHALOVÁ BAŽINA V OBÝVÁKU A JINÁ DOBRODRUŽSTVÍ

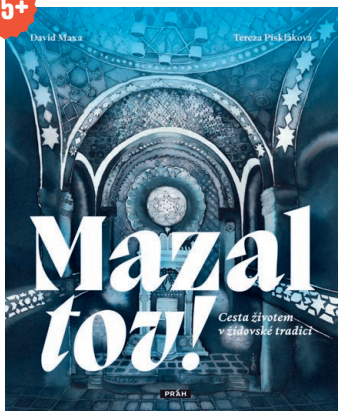

ukázka z knihy

Praha, Paseka 2023,
120 stran
ISBN 978-80-7637-295-5
věk 13+

Rámující vyprávění o jednom domácím malování propojuje bohatou a rozmanitou směs autorčiných drobných komiksů, anekdot a ilustrací. Ústřední téma mají společné: je jím rodičovský život se dvěma dětmi, sourozenci Jáchymem a Josefínou, život plný radosti a překvapení, někdy ale také život pořádně vyčerpávající. První housle tu přitom hraje bezbřehá dětská fantazie, se kterou získávají i ty nejobyčejnější okamžiky jedinečný příděch velkého dobrodružství. Odrostlým čtenářům bude možná ledacos povědomé, ty menší může kniha třeba i inspirovat. Všechny přitom zaručeně pobaví. Tim, co knihu posouvá nad žánrový standard „zábavných rodičovských historek“, je autorčina sebejistá kreslířská ruka a nápadité výtvarné zpracování, které nejlepším možným způsobem upomene na klasiky domácí ilustrace pro děti 70. a 80. let. Plíhalová překotně přeskakuje mezi styly a technikami, jedno však zůstává všem jejím barevně rozevlátým krátkým komiksům společné: rozpustilá hravost, se kterou dokáže čtenáře přesvědčit

15+

DAVID MAXA MAZAL TOU!

ukázka z knihy

Ilustrovala Tereza Piskláková
Praha, Práh 2023, 160 stran
ISBN 978-80-7252-995-7
věk 15+

Přestože nás židovská kultura provází po staletí, o židovských svátcích a zvycích má většina z nás jen povrchní znalosti. Bohatě ilustrovaná a přehledně strukturovaná kniha *Mazal tov!* Cesta životem v židovské tradici představuje klíčové židovské rituály v životním cyklu zrození, dospělosti, svatby, péče a smrti a v závěru se také pokouší naznačit odpověď na otázku po smyslu života. Vysvětluje, proč Židé pokládají na hroby kamínky, jak vypadá židovská svatební smlouva nebo z jakého důvodu se po úmrtí člena domácnosti vylévá voda a zakrývají se zrcadla. Název knihy odkazuje k hebrejskému přání často pronášenému při svátcích i mnoha životních událostech a znamená „hodně štěstí“. Čtenář se seznámí s řadou dalších hebrejských výrazů (bar micva, chupa, mikve), jejichž výklad pražský rabín zadalé zasadí do srozumitelného textu. Výjimečnost díla dotvářejí akvarelové ilustrace temnějších tónů modré a zlaté barvy, které se promítají také do sazby, a souzní s tématem knihy představující tajemství víry a starobylých rituálů.

nejen o tom, že se obývací pokoj může proměnit v bažinu, ale dokonce že je to transformace zcela samozřejmá, nesporná a vlastně i neodvratná.

Kristýna Plíhalová (1985) je animátorka, komiksová výtvarnice a ilustrátorka, své práce podepisuje i šifrou Czina. Vystudovala dramaturgii na DAMU, podílela se na animovaném seriálu *Anča a Pepík* a na dalších dětských pořadech České televize. Se studenty a studentkami Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni připravila komiksovou publikaci *Roll Out the Barrels! Vzpomínky na osvobození* (2020), ve stejném roce vyšla i její autorská *Encyklopedie dobrých skutků*. Jako kreslířka spolupracovala na komiksu *V hlavní roli Tomáš Holý* (2021, scénář Ota Kars) nebo na knize Barbory Klárové *Základní těla* (2022). Za *Bažinu v obýváku a jiná dobrodružství* získala Zlatou stuhu v kategorii komiks pro děti a mládež.

David Maxa (1990) je pražský rabín. Vystudoval judaistiku a religionistiku na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy a rabínský seminář při Univerzitě v Postupimi. Jeden rok strávil na Konzervativní ješivě v Jeruzalémě. Angažuje se v mezináboženském dialogu, mj. v rámci Centra péče o duši na Univerzitě Karlově. Působí ve Federaci židovských obcí, kde zodpovídá za oblast progresivního judaismu a prosazuje rovnoprávné postavení muže a ženy v rituálních záležitostech.

Tereza Piskláková studuje v ateliéru Didaktická ilustrace na Fakultě umění a designu Ladislava Sutnara v Plzni. Motivována náboženskou tradicí vlastní rodiny vytvořila koncept populárně-naučné knihy přibližující židovské rituály širokému čtenářskému publiku. Část ilustrací vznikla jako její bakalářská práce pod vedením Renáty Fučíkové. Knižní vydání *Mazal tov!* bylo oceněno Zlatou stuhou 2024 v kategorii Literatura faktu pro děti a mládež.

15+

PEŘINA, TOMÁŠ - SKÁLA, FRANTIŠEK TAM UVNITŘ NĚCO JE!

ukázka z knihy

Ilustroval František Skála
Praha, Argo 2023,
74 stran
ISBN 978-80-257-4130-6
věk 15+

Mnozí se jistě podívají, proč se tato kniha s černou obálkou a roztočivými obličejí ocitla v tomto katalogu. Je totiž pro všechny čtenáře, kteří dovedou vnímat hororovou atmosféru, surreálně a humor. Mohou si smlsnout třeba na básních, v nichž figuruje jídlo v bizarních souvislostech: cukrárna se stává v nočních představách „domem hrůzy nejhorší“ a ve Skálově koláži si v lednici hoví zkažené zuby a kremlrole nebo překrmené jelitové tělo (*V dutině nitra mění JÁ-DUCHA za jídlo...*), jež vzbuzuje jak ve verších, tak v ilustraci obavy z přežrání. Všem těmto básním zřídle sekundují Skálovy bizarní koláže, násobící i vizuální vjemy. Na své si přijdou i ti, kteří ocení parodii na klasické pohádkové nebo hororové postavy. Rudá Karkule v plné zbroji je postrachem všech vlků a upír hrabě D. se dá sám upít své lásce. V básni *Tichá noc* zlé zubaté nemluvně s vánočními stromčeky na dupáčkách sešle na svět prokletí o Štědrém večeru, v jiné básni se zase děsíme příšer, beroucích nás do ztracena. Temnota lidské mysli se prolíná s nainvím

dětským pohledem podobně jako v kultovních filmech Tima Burtona, ale titul upomíná i na jednu z prvních německých obrázkových knih pro děti Hoffmannova Struwwelpetera (Ježipetra) z 19. století.

Tomáš Peřina (1980), básník. Zdařilý básnický debut *Tam uvnitř něco je!* byl nominován v kategorii Objev roku v soutěži Magnesia Litera (2024).

František Skála (1956) absolvoval filmovou a televizní grafiku na VŠUP v Praze. Je autorem kulturních komiksů *Velké putování Vlase a Brady* a *Skutečný příběh Cilka a Lídy* (2007). Celkem ilustroval přes dvacet knih (*Děvčátko Mama a ukradený čas* Michaela Endeho, 2018, 2021 aj.) a mnohé z nich získaly prestižní ocenění (Nejkrásnější kniha roku 1984, 1989, Česká listina IBBY 1989, 2002, 2010. V roce 1991 získal Cenu Jindřicha Chalupeckého a Cenu Arte Giovani di Europa a o dva roky později reprezentoval Českou republiku na 45. Bienále v Benátkách.

15+

KATEŘINA PŘIDALOVÁ TOTO NENÍ JENOM KNIHA

ukázka z knihy

Ilustrovaly Karla Gondeková a Karolína Šebková
Praha, UMPRUM a Designéři dětem 2023, 190 stran
ISBN 978-80-88308-89-8
věk 15+

Vizuální komunikace zcela opomíjela naši každodennost: loga, piktogramy ve veřejném prostoru, nápisy na tričku, reklama, posty na sociálních sítích... Obrazová sdělení nás doprovázejí na každém kroku, ale umíme je správně číst? Rozumíme jim? Jsme s to rozpoznat dezinformace? Učímé populárně-naučné publikace *Toto není jenom kniha* poukazuje na rozpor mezi tím, co sdělujeme slovy a co vidíme, a přitom odkazuje na slavné plátno *Zrada obrazů* surrealistického malíře Reného Magritta, který ke kresbě dýmky připsal „Toto není dýmka.“ Cílem naučné publikace pedagožky a teoretičky designu Kateřiny Přidalové je rozvíjet vizuální gramotnost, obrací se tedy na učitele a teenagery, kterým na mnoha konkrétních příkladech vysvětluje principy vizuální komunikace, základy sémiotiky, ale i termíny jako např. metafora, synekdocha, stereotyp či diskurz. Učí nás, jak obrazy fungují a jak esteticky působí, vysvětluje pravidla grafického designu i efekt při jejich porušení, dává tipy, jak díky moderním technologiím vizuální zprávy

tvořit tak, aby měly příslušný dopad a skutečně komunikovaly náš zájem. Kniha zahrnuje velké množství praktických cvičení, kritických otázek a tvůrčích úkolů.

Kateřina Přidalová (1978) je pedagožka, publicistka a teoretička designu. Založila vzdělávací organizaci Designéři dětem, vyučuje na ZŠ i na uměleckých školách (VOŠ Scholastika, FAVU VUT). Její kniha *Co je vlastně design?* (2021) získala ocenění Zlatá stuha 2022 v kategorii Literatura faktu pro děti a mládež. Její druhá publikace *Toto není jenom kniha* obdržela odborné uznání v podobě nominace na Nejkrásnější českou knihu a na Magnesia Litera 2024.

Karla Gondeková (1993) a **Karolína Šebková** (1994) vystudovaly grafický design na FUD UJEP, v roce 2021 absolvovaly na UMPRUM. Za diplomovou práci, projekt *Listovatel / Otevřený sešit Karla Placky*, získaly hlavní cenu v soutěži Best in Design Zlín a v mezinárodní studentské soutěži AGRIFA 2022.

LAUREÁTI UÝROČNÍCH CEN V OBLASTI LITERATURY PRO DĚTI A MLÁDEŽ

ZLATÁ STUHA 2024 - LITERÁRNÍ ČÁST

Kategorie Beletrie pro děti

Jana Šrámková za *Tonda, Slávka a kouzelné světlo* (ilustrace Filip Pošivač, Albatros) v katalogu 2023/2024 na s. 15

Kategorie Beletrie pro mládež

Tereza Říčanová za *Les* (ilustrace autorka, Baobab) v katalogu 2023/2024 na s. 11

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

David Böhm za *Než dočteš tuto větu, narodí se na zemi 21 dětí* (ilustrace autor, Labyrint) v katalogu 2022/2023

Teorie a kritika literatury (umění) pro děti a mládež

Nezletilí kritici (Kateřina Čopjaková a kol.)

ZLATÁ STUHA 2024 - VÝTVARNÁ ČÁST

Kategorie Beletrie pro děti

Marie Štumpfová za autorskou knihu *Klárka a noční zahrada* (Portál) v katalogu 2023/2024 na s. 8

Kategorie Beletrie pro mládež

Tereza Říčanová za autorskou knihu *Les* (Baobab) v katalogu 2023/2024 na s. 11

Kategorie Literatura faktu pro děti a mládež

Tereza Piskláková za ilustrace *Mazal tov!* (text David Maxa, Práh) v katalogu 2023/2024 na s. 20

Kategorie Výtvarný počín roku

Marto Kelbl za autorskou knihu *Tam a zpět* (Meander) v katalogu 2022/2023

ZLATÁ STUHA 2024 - KOMIKS

Kristýna Plíhalová za autorský komiks *Bažina v obýváku a jiná dobrodružství* v katalogu 2023/2024 na s. 18

ZLATÁ STUHA 2024 - ZVLÁŠTNÍ OCENĚNÍ ZA NAKLADATELSKÝ POČÍN

nakladatelství Host za *Výkladový slovník* Olgy Stehlíkové a Michaely Caskové v katalogu 2023/2024 na s. 7

MAGNESIA LITĚRA 2024 - KATEGORIE LITĚRA ZA KNIHU PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Jiří Dvořák za knihu *Myko. Kompletní zpravodaj ze světa hub* (ilustrace Daniela Olejníková, Baobab) v katalogu 2023/2024 na s. 16

MURIEL 2023 - KATEGORIE NEJLEPŠÍ KOMIKS PRO DĚTI

Jana Šrámková a **Petra Josefína Stibitzová** za komiks *Matylda a Růžovej vlk* (Labyrint) v katalogu 2022/2023

ADRESÁŘ

PARTNEŘI PUBLIKACE

Svaz českých knihkupců a nakladatelů, z.s.

Fügnerovo nám. 1808/3
120 00 Praha 2
T 272 660 644
E sckn@sckn.cz
W www.sckn.cz

Česká sekce IBBY

E ibbyczechrepublic@gmail.com
W www.ceskasekceibby.cz

Svaz knihovníků a informačních pracovníků ČR

c/o Národní knihovna ČR
Mariánské náměstí 190/5
110 00 Praha 1
T 221 663 379
E skip@nkp.cz
W www.skipcr.cz

NAKLADATELSTVÍ UVEDENÁ NA STRANÁCH 4-21

Albatros

c/o Albatros Media a.s.
5. května 1746/22
140 00 Praha 4
T 261 397 200
E albatros@albatrosmedia.cz
W www.albatrosmedia.cz

Argo

Milíčova 13
130 00 Praha 3
T 222 781 601, 733 650 762
E argo@argo.cz
W www.argo.cz

Baobab

Plavecká 1355/14
128 00 Praha 2
T 605 195 614
E info@baobab-books.net
W www.baobab-books.net

Běžilíška

Škroupovo náměstí 1283/4
130 00 Praha 3
T 776 059 005
E info@beziliska.cz
W www.beziliska.cz

Designéři dětem, z. s.

Kollárova 2
186 00 Praha 8
T 604 161 285
E info@designeridetem.cz
W www.designeridetem.cz

KHER, z. s.

Veverkova 1172/33
170 00 Praha 7
T 773 231 155
E nakladatelstvi@kher.cz
W www.kher.cz

Knížní stezka k dětem

Vratislavova 74/7
128 00 Praha 2
T 606 927 515
E info@kniznistezka.cz
W www.kniznistezka.cz

Labyrint & Raketa

Dittrichova 5
120 00 Praha 2
T 224 922 422
E labyrint@labyrint.net
W www.labyrint.net
W www.raketa-casopis.cz

Lux - Michal Štěpánek

Tisová 115
386 01 Strakonice
T 722 758 140
E lux.nakladatelstvi@email.cz
W www.lux-books.cz

Meander

Vratislavova 7
128 00 Praha 2
T 724 312 300
E marketa@meander.cz
W www.meander.cz

Nakladatelství Akropolis

5. května 1338/43
140 00 Praha 4 – Nusle
T 222 360 991
E books@akropolis.info
W www.akropolis.info

Nakladatelství Host

Radlas 5
602 00 Brno
T 545 212 747
E nakladatelstvi@hostbrno.cz
W www.hostbrno.cz

Nakladatelství Paseka

Vítkova 286/5
186 00 Praha 8
T 734 603 236
E knihy@paseka.cz
W www.paseka.cz

Nakladatelství Práh

Smiřického 492/3
169 00 Praha 6
T 603 350 053
E vopenka@prah.cz
W www.prah.cz

Nakladatelství UMPRUM

nám. J. Palacha 80
116 93 Praha 1
T 251 098 121
E sylvia.mackova@umprum.cz
W www.umprum.cz/cs/web/
pro-verejnost/nakladatelstvi

Nakladatelství 65. pole

Na Žertvách 879/36
180 00 Praha 8 – Libeň
T 736 483 915
E nakladatelstvi@65pole.cz
W www.65pole.cz

Píkola

c/o Euromedia Group a.s.
Nádražní 762/32
150 00 Praha 5
T 778 114 911
E objednavky-vo@euromedia.cz
W www.euromedia.cz

Portál

Klapkova 1867/2
182 00 Praha 8
T 283 028 111
E naklad@portal.cz
W nakladatelstvi.portal.cz

Václav Dvořák

V Horkách 242/7
460 07 Liberec
T 608 745 112
E info@vaclav-dvorak.cz
W www.vaclav-dvorak.cz

O AUTORECH

Jana Čeňková absolvovala FF UK, působí na katedře žurnalistiky Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK. Specializuje se na historii i kritiku literatury a ilustrace pro děti a mládež a kulturní publicistiku (Osvaldová, B., Čeňková, J. *Česká publicistika mezi dvěma světovými válkami* (2017). Edičně uspořádala mj. výbory pro děti *Říkadla pro celý den a taky navečer* (2007, 2022) nebo Josefa Václava Sládka (*Od žežulky k Mikuláši*, 2016). Je hlavní editorkou kolektivní monografie *Válečné dětství a mládí (1939–1945) v literatuře a publicistice* (2016), *Odkaz Oty Hofmana literatuře a filmu* (2018) a *Jestlipak víte, kdo je lyrik? O poezii pro děti a mladé čtenáře* (2022) aj. Do roku 2017 pracovala jako čestná předsedkyně České sekce IBBY, je členkou Českého PEN-klubu a spolku Magnesia Litera. Publikuje v Německu a Japonsku.

Pavel Kořínek vystudoval bohemistiku na FF UK. Působí v Ústavu pro českou literaturu AV ČR, kde se specializuje na populární kulturu a dějiny a teorii komiksu. V letech 2010–2012 byl hlavním řešitelem grantového projektu GAČR Komiks: dějiny–teorie, jehož hlavními výstupy byly dvousvazkové *Dějiny československého komiksu 20. století* (2014), připravené společně s Tomášem Prokúpkem, Martinem Foretem a Michalem Jarešem, a úvodová monografie *V panelech a bublinách: Kapitoly z teorie komiksu* (spolu s Martinem Foretem a Michalem Jarešem, 2015). V posledních letech připravil rozsáhlé knihy o seriálech *Puntá. Zapomenutý hrdina českého komiksu 1934–1942* (2018, spolu s Lucíí Kořínkovou) a *Čtyřlístek. První půlstoletí v Třeskopkách* (2019). Kurátorsky se podílí na výstavních přehlídkách českého komiksu doma i v zahraničí.

Jitka Nešporová vystudovala bohemistiku a překladatelství/tlumočnictví na FF UK. Působí v Rakouském kulturním fóru Praha. Překládá německojazyčnou beletrii (mj. *Jacob se odhodlá milovat* Catalina Doriana Floresca, *Ten den* Angeliky Overath, *Zimní včely* a *Mutabor* Norberta Scheuera), pracuje jako literární redaktorka a publicistka, od r. 2009 úzce spolupracuje s literárním časopisem *iLiteratura*, kde je žižistěm její práce vedle německy psané literatury také tvorba pro děti a mládež.

NEJLEPŠÍ / KNIHY / DĚTEM

NEJLEPŠÍ KNIHY DĚTEM

Výběr z českých knih pro děti a mládež 2023/2024

Texty © Jana Čeňková, Pavel Kořínek & Jitka Nešporová, 2024

Ilustrace na obálce © Julie Kyriljuk, 2024

Design © Tibor Vízi, 2024

Vydala Komise pro dětskou knihu Svazu českých knihkupců a nakladatelů ve spolupráci s Českou sekcí IBBY a SKIP v Praze roku 2024

Uzávěrka dat: 5. 10. 2024

Texty lze citovat výlučně s odkazem na autory.

Počet stran 24

ISBN: 978-80-908778-4-9

www.nejlepsiknihydetem.cz

www.facebook.com/NejlepsiknihyDetem

9 788090 877849